

Politiek Kernpunten Programma 2010 - 2014

Jongerenorganisatie Vrijheid en Democratie

Dit stuk is de definitieve versie van het PKP zoals die zal worden vastgesteld op de jaarlijkse algemene vergadering op 14 april 2010, te Utrecht.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Beginselverklaring	4
Vrijheid	4
Verdraagzaamheid	4
Verantwoordelijkheid	4
Inleiding – Visie op de samenleving	5
Politiek, democratie en burgerrechten	6
Participatie	6
Referenda	6
Kiezen en gekozen worden	6
Bestuurslagen	6
Het Koninklijk Huis en de regering	7
De Staten-Generaal	7
Europa	7
Economische samenwerking en sociaal beleid in Europa	7
De Europese munt	8
Europees bestuur	8
Europa en de rol van het Nederlandse parlement	8
Europa's toekomst: Uitbreiding van de Europese Unie	8
Grondwet en secularisatie	8
Veiligheid	8
Politie	9
Justitie	9
Opsporing en preventie	9
Politie en Justitiële Samenwerking binnen de EU en daarbuiten	10
Privacy	10
Privacy binnen de Europese Unie	10
Preventie	10
Terrorisme	10
Leren, werken en pensioen	11
Onderwijs	11
Basisonderwijs	11
Voortgezet onderwijs	11
Beroeps- en hoger onderwijs	12
Wetenschap en innovatie	13
Ondernemerschap	13
Werk en ontslag	13
AOW en pensioen	13
De overheid en de markt	14
Overheidsfinanciën	14
Belastingen	14
Markt versus overheid	14
Een compacte en effectieve overheid	14
Economie	15
Mobiliteit en ruimte	15
Auto en wegen	15
Openbaar vervoer en spoor	15
Transport en logistiek	16
Water	16
Wonen	16
Landbouw	16
Ruimte en natuur	17
Grote infrastructurele projecten	17
Duurzaamheid	17
Energie	17

Klimaatverandering en luchtvervuiling.....	17
Cradle to cradle.....	18
Dierenwelzijn.....	18
Zorg en welzijn.....	18
Zorg en zorgverzekering.....	18
Opleiding.....	19
Elektronisch Patiëntendossier en Medicatiedossier.....	19
Jeugd en jeugdzorg.....	19
Abortus en euthanasie.....	19
Donorregistratie.....	20
Drugs.....	20
Prostitutie.....	20
Sport.....	20
Immigratie en integratie.....	21
Asiel.....	21
Arbeidsimmigratie.....	21
Huwelijksimmigratie.....	21
Inburgering.....	22
Europees perspectief.....	22
Internationale samenwerking: oorlog, vrede en voorspoed.....	22
De Verenigde Naties.....	22
Defensie.....	22
Op weg naar een Europees Leger.....	22
Militaire missies en uitzendingen.....	23
Defensie en ontwikkelingshulp.....	23
Ontwikkelingshulp.....	23
Vluchtelingen.....	23
Kunst, cultuur en media.....	24
Cultuursubsidies.....	24
Musea.....	24
Publieke omroep.....	24

Beginselverklaring

(als door de Algemene Ledenvergadering van de JOVD aangenomen per 21 juni 1998)

De JOVD is een onafhankelijke liberale jongerenorganisatie. Wij streven naar een democratische maatschappij waarin het individu centraal staat en waarin elk individu vrij is zichzelf naar eigen inzicht en overtuiging te kunnen ontplooien. Daarbij moet een ieder in zoverre rekening houden met zijn medemens en de individuele vrijheid dat zijn handelen geen beperking vormt voor de individuele ontplooiing van de ander. Hierdoor komt de creativiteit en inspanning van ieder individu het meest ten goede aan hemzelf en aan de rest van de maatschappij.

Om een dergelijke maatschappij te realiseren is het beginsel vrijheid onontbeerlijk.

Vrijheid

Vrijheid is de centrale waarde in het liberalisme. Voor een optimale individuele ontplooiing zijn zowel immateriële als materiële vrijheid onmisbaar. Een ieder moet het recht hebben zich een mening te vormen en deze uit te dragen, een levensovertuiging aan te hangen en te doen en laten naar eigen goeddunken. Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en lichamelijke integriteit zijn hierbij van groot belang. Verder moet een ieder vrij zijn om goederen te vergaren, in eigendom te hebben en naar eigen keuze en inzicht aan te wenden. Tenslotte moet de maatschappij zo georganiseerd zijn dat maatschappelijke krachten en processen zo vrij mogelijk worden gelaten. Hierdoor zal de maatschappij een zo groot mogelijke mate van spontaniteit en dynamiek kennen opdat het individu maximale keuzevrijheid en ontwikkelingskansen heeft.

De centrale waarde vrijheid kan echter alleen bestaan in samenhang met de waarden verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid.

Verdraagzaamheid

Ieder individu is gelijkwaardig. Gelijkwaardig betekent echter niet gelijk. De natuur en de omgeving van het individu geven aanleiding tot onderlinge verschillen. Een streven om deze menselijke verschillen te egaliseren of te veronachtzamen is een ontkenning van de menselijke waardigheid. Gelijkwaardigheid van individuen brengt met zich mee dat de vrijheid van de een zijn begrenzing vindt in de vrijheid van de ander. Alhoewel de mens een op zichzelf staand wezen is, leeft hij in gemeenschap met anderen. Er is dus sprake van vrijheid in gebondenheid. Aan andersdenkenden moet voldoende ruimte worden geboden om hun anders zijn te kunnen beleven, omdat dit de voorwaarde is waaraan ook het individu zelf zijn vrijheid ontleent. Hij mag anderen geen schade toebrengen door hun vrijheidsbeleving te verhinderen of te beperken. Deze verdraagzaamheid vormt de basis voor een waarlijk vrije maatschappij.

Verantwoordelijkheid

Het individu is voor het heden en voor de toekomst zowel verantwoordelijk voor zijn eigen bestaan en consequenties van zijn handelen, als voor het welzijn van anderen in de maatschappij. Hij heeft de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor mensen die niet zelf in een menswaardig bestaansminimum kunnen voorzien. Voor kinderen in de leerplichtige leeftijd strekt deze verantwoordelijkheid zich tevens uit tot het bieden van voldoende hoogwaardig onderwijs in de vorm van een leerplicht. Aldus wordt voorkomen dat hulpbehoevenden het perspectief van een individuele vrijheidsbeleving geheel onthouden wordt, en blijft gelijkheid van kans gewaarborgd.

Inleiding – Visie op de samenleving

In de liberale samenleving zoals wij die aanhangen staat het individu centraal. Het individu moet de ruimte krijgen om zichzelf te ontplooiën en gedijt het beste in een omgeving die haar vrij laat. De staat is er om de vrijheden van het individu te beschermen en om het individu de ruimte te laten zichzelf te ontwikkelen. Alleen op die manier kan een mens zijn potentieel ten volle benutten. Burgers moeten onafhankelijk kunnen zijn en hun leven zo in kunnen richten als ze zelf willen.

De staat ontleent zijn soevereiniteit aan de goedkeuring van haar burgers. Dit betekent dat de staat per definitie van onderaf naar boven is opgebouwd en slechts beslissingen kan nemen als deze democratisch zijn gelegitimeerd.

De staat is geen brenger van geluk en succes. Een mens is er zelf verantwoordelijk voor om kansen te grijpen die geboden worden. Het individu hoeft niet aan het handje te worden genomen op zijn weg door het leven, maar is zelf krachtig genoeg zijn leven vorm te geven. Het is daarom belangrijk dat de staat alleen daar opereert waar de noodzaak en het nut voor het individu doorslaggevend zijn.

Het recht op gelijke behandeling is het fundamentele uitgangspunt van onze grondwet. Dit discriminatieverbod schept de ruimte aan burgers om in vrijheid te leven. De grondrechten die de overheid daartoe te allen tijden dient te waarborgen zijn de vrijheid van meningsuiting, vereniging, vergadering en betoging. In een samenleving waar een of meerdere van deze klassieke grondrechten ontbreken, kan een individu nooit echt vrij zijn. Deze klassieke grondrechten beschermen het persoonlijk domein van het individu.

Het geweldsmonopolie ligt bij de staat. Dit maakt ook dat het waarborgen van de veiligheid van haar burgers de belangrijkste taak van de staat is. Tegelijkertijd is vrijheid onontbeerlijk om je veilig te kunnen voelen. Daarom moet de staat altijd terughoudend omgaan met het gebruik van geweld en inbreuk in de persoonlijke levenssfeer.

Om het individu de kans te geven zich volledig te ontplooiën moeten ook sociale grondrechten worden gegarandeerd. Hierbij staat het recht op onderwijs absoluut bovenaan. Iedere Nederlander moet, ongeacht afkomst, geslacht of ras, de kans krijgen een opleiding af te ronden die toegang geeft tot de arbeidsmarkt.

De verzorgingsstaat zoals wij die nu kennen is op den duur onhoudbaar en maakt mensen teveel tot consument van de maatschappij. Wij willen toe naar een staat die een vangnet biedt voor mensen die buiten hun eigen keuzes om ondersteuning nodig hebben. De staat garandeert in die uitzonderlijke gevallen een bestaansminimum, met als doel mensen zo snel mogelijk weer op eigen benen te laten staan.

Een individu met grote vrijheid moet ook de verantwoordelijkheid dragen met deze vrijheid om te gaan. Die verantwoordelijkheid ligt enkel en alleen bij dat individu zelf. De staat mag geen invloed kunnen uitoefenen op de invulling die het individu geeft aan zijn klassieke grondrechten, zolang die niet strijdig zijn met de vrijheden van anderen. De vrijheid van een individu stopt daar waar de vrijheid van een ander begint.

De staat biedt kansen en mogelijkheden door te zorgen voor hoogwaardig onderwijs, goede gezondheidszorg en een menswaardig bestaansminimum. Het is aan burgers zelf om hun leven in te richten en hier verantwoordelijk mee om te gaan. Ondersteuning van burgers door middel van bijvoorbeeld een uitkering kan nooit oneindig en vrijblijvend zijn, omdat dat mensen afhankelijk maakt van de staat en hen van hun verantwoordelijkheden ontslaat.

Dit Politiek Kernpunten Programma is gebouwd op de drie fundamenten van het liberalisme: vrijheid, verantwoordelijkheid en verdraagzaamheid. Hierbij dienen de beginselverklaring van de JOVD en deze inleidende visie op de samenleving als uitgangspunten.

Tot slot willen wij graag iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit PKP. Velen hebben de moeite genomen om mee te discussiëren op de avonden die rondom verschillende thema's georganiseerd zijn, of hebben op andere momenten hun inbreng onder de aandacht gebracht. In het bijzonder willen wij Geert Jansen en Mark Thiessen bedanken voor hun kritische blik en opbouwende commentaar.

Martijn Jonk
Jeroen Diepemaat

Commissie PKP 2010-2014

Politiek, democratie en burgerrechten

Nederland is een klein, maar druk land. De Nederlandse maatschappij bestaat uit een complex geheel van miljoenen individuen met ieder eigen ambities, levensovertuigingen en wensen. De vele meningen en belangen komen samen in het algemeen belang dat uitgevoerd wordt door overheden op verschillende niveaus. In een samenleving met zoveel meningen staat de vrijheid van meningsuiting centraal. De JOVD pleit voor een Nederland waarin de meest uiteenlopende ideeën naast elkaar kunnen bestaan, en met elkaar kunnen concurreren. Daarnaast moeten al deze individuen zich beschermd weten tegen een te nieuwsgierige overheid. De JOVD zal zich hier altijd voor inzetten.

Participatie

Dat de JOVD gelooft dat een individu in alle vrijheid zijn leven kan inrichten betekent niet dat de JOVD niet gelooft in de samenleving. Nederlanders organiseren zich in verenigingen, belangenorganisaties en politieke partijen. Dit is ook voor liberalen van groot belang omdat samenleven in één land vraagt om samen te werken aan één toekomst.

Burgers worden vertegenwoordigd door hun afgevaardigden binnen de verschillende lagen van de volksvertegenwoordiging. Maar burgers moeten ook de ruimte krijgen om zelf ideeën en initiatieven aan te bieden aan de Tweede Kamer, Provinciale Staten en gemeenteraad. Door middel van een burgerinitiatief kunnen burgers meedoen in het politieke proces.

Referenda

De JOVD is tegenstander van landelijke referenda. De volksvertegenwoordigers worden direct gekozen door de burgers en hebben hierdoor het mandaat om beslissingen namens hen te nemen. Daarnaast zijn veel onderwerpen ongeschikt om ter referendum aan te bieden omdat deze vragen vaak meer nodig hebben dan een simpel ontkennend of bevestigend antwoord. Op lokaal niveau daarentegen, waar de gevolgen veel directer zichtbaar zijn, kan het referendum een geschikter middel zijn, dat door de gemeenteraad ingezet moet kunnen worden, of dat burgers kunnen eisen door een burgerinitiatief.

Kiezen en gekozen worden

De pluriformiteit van de Nederlandse samenleving moet een goede afspiegeling kennen in de Tweede Kamer en andere democratische lichamen. Om te zorgen dat ieders mening hoorbaar is, is de JOVD dan ook voorstander van behoud van het huidige lijststelsel met evenredige vertegenwoordiging. Dankzij de huidige kieswet zijn kandidaten voor het verkrijgen van een zetel meer afhankelijk van het partijkader, dan van de kiezer. Dit is niet de bedoeling: iedere volksvertegenwoordiger in spé zal tot het uiterste moeten gaan om stemmen te winnen. Dit is goed voor de controle van het publiek op het parlement, en kan leiden tot meer betrokkenheid van politici bij burgers en vice versa. Daarom moeten volksvertegenwoordigers een eigen kiezersmandaat halen. De zetels van een partij worden bepaald door het totaal aantal stemmen op deze partij, terwijl de zetels worden verdeeld over de kandidaten met de meeste voorkeursstemmen.

Stemmen in Nederland moet makkelijker worden. De JOVD is daarom voorstander van het stemmen via internet, en het afschaffen van de beperking om alleen te mogen stemmen bij een stembureau binnen de gemeente of zelfs bij een enkel stembureau. Hierbij hebben de betrouwbaarheid van de techniek en de privacy van de stemmer de absolute prioriteit.

Bestuurslagen

Nederland wordt bestuurd door de rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen. Bestuurlijke en geografische grenzen van deze instituties zijn vaak historisch gegroeid. Om de overheid te efficiënt te laten besturen en haar werk beter te laten doen moeten de omvang en de verantwoordelijkheden anders worden verdeeld.

Door het groeiend aantal facetten waarop de staat actief is geworden is er een wildgroei ontstaan aan zelfstandige bestuursorganen. Deze organisaties zijn nauw verwant aan de overheid, maar krijgen onvoldoende politieke controle, terwijl hun werk door de Nederlandse burgers veelal wordt gezien als een publieke taak uitgevoerd door de overheid. Daarom moet een groot deel van deze organisaties direct onder de volledige verantwoordelijkheid van ministeries, provincies of gemeenten komen te vallen. Hiermee worden het parlement, de Provinciale Staten of de gemeenteraad in staat gesteld om de verantwoordelijke bewindspersoon meer invloed op deze organisaties te laten uitoefenen.

De ambtelijke top binnen gemeenten, provincies en ministeries moet kunnen worden vervangen door de politieke eindverantwoordelijke binnen deze bestuurslaag. Hierdoor heeft de politiek meer grip op het werk van de ambtelijke top, en kan democratische controle worden versterkt.

De grenzen van provincies in Nederland zijn momenteel grotendeels bepaald door de geschiedenis. Om efficiënter te kunnen besturen moeten de provincies opnieuw worden ingedeeld in vier grotere landsdelen. Deze provincies hebben een grote verantwoordelijkheid op het gebied van infrastructuur, economische ontwikkeling en ruimtelijke ordening. Door het samenbrengen van provincies kunnen beslissingen eenvoudiger genomen worden, en kan er efficiënter bestuurd worden.

De waterschappen moeten worden opgenomen in de rijksoverheid en vallen onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat.

Gemeenten vormen de bestuurslaag die het dichtst bij de Nederlanders staat en zeer belangrijke taken heeft. Daarom moet de gemeente niet alleen dienstbaar zijn aan haar burgers maar ook goed bereikbaar. Fusierende gemeenten moeten geen doel op zich zijn, maar een manier om efficiënter te kunnen werken en de bewoners te dienen. Toch vragen veel zaken, zoals infrastructuur, veiligheid en economische ontwikkeling om samenwerking tussen gemeenten. Hiervoor bestaan in Nederland verschillende bestuurlijke samenwerkingsverbanden, zoals stadsregio's. Hoewel deze instituties een belangrijke rol spelen in het nemen van politieke besluiten, bestaat er een slechte politieke controle op en democratische legitimatie van deze samenwerkingsverbanden. De gemeenteraad moet haar functie beter vervullen door sterk toezicht te houden, en moet meer middelen krijgen om deze functie te vervullen.

Het Koninklijk Huis en de regering

De Koning van Nederland heeft nog steeds een belangrijke rol binnen de Nederlandse politiek. Als staatshoofd heeft de Koning invloed op het ontstaan van een kabinet, en als hoofd van de regering ondertekent de Koning alle wetten. In een democratische rechtstaat is het onwenselijk wanneer het hoofd van de regering door erfopvolging wordt bepaald. Daarom pleit de JOVD voor een ceremoniële rol van de Koning. Hierbij wordt niet voorbij gegaan aan het belang van het Koninklijk Huis voor Nederland, en de voordelen die Nederland behaalt op economisch gebied dankzij de inspanningen van het Koninklijk Huis. Dit is van groot belang. In een ceremoniële functie kan de Koning deze rol uitstekend vervullen, terwijl dit de democratische legitimiteit van de staat vergroot. Daarnaast moet ook de Koning belastingplichtig worden gesteld.

De regering zal dan geleid worden door de minister-president, die daardoor ook meer macht krijgt. Daarom is de JOVD van mening dat de minister-president direct gekozen zou moeten worden. De gekozen minister-president kan met steun van de Tweede Kamer zijn eigen kabinet samenstellen en ministers ontslaan. Om de minister-president te ondersteunen in zijn werkzaamheden moet hij beschikking krijgen over een groter departement dat een sturende functie heeft binnen de rijksoverheid. De minister-president krijgt ook meer verantwoordelijkheden op het gebied van buitenlands beleid en vormt samen met het ceremoniële staatshoofd het gezicht van Nederland in Europa en daarbuiten.

De Staten-Generaal

De Tweede Kamer vormt samen met de Eerste Kamer de Staten-Generaal, die samen met de regering de wetgevende macht vormt. Daarnaast heeft de Tweede Kamer in het bijzonder een belangrijke rol als controleur van de regering en de rijksoverheid. Om het werk goed te kunnen doen hebben parlementariërs ondersteuning nodig. Hierbij kan gedacht worden aan juridische ondersteuning voor het schrijven van wetten en het controleren van wetten geschreven door andere instituties zoals de regering en de Europese Unie

De Eerste Kamer heeft duidelijk een politieke taak in het wetgevingsproces. Hoewel zij over minder bevoegdheden beschikt in het wetgevingsproces, kan de Eerste Kamer wetgeving op dezelfde manier beoordelen als de Tweede Kamer. Politieke, maar vooral juridische gronden, spelen een belangrijke rol bij de beoordeling van wetten door de Eerste Kamer. In dit juridische element ligt ook de toegevoegde waarde van de Eerste Kamer. In tegenstelling tot de Tweede Kamer staat de Eerste Kamer op meer afstand van de waan van de dag en is zo beter in staat om wetgeving op zijn merites en juridische kwaliteit te beoordelen. Dit maakt de Eerste Kamer tot een chambre de reflexion.

Europa

De JOVD is altijd voorstander geweest van Europese samenwerking, en verwelkomt dan ook de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009. Hiermee treedt de Europese Unie een nieuwe toekomst tegemoet, aangezien de hervormingen een aanzienlijke verbetering in de samenwerking in Unieverband garanderen voor de komende jaren. De JOVD is bovendien een voorstander van een Europa van kerntaken, dat traditionele waarden als vrijheid, veiligheid, en rechtvaardigheid nastreeft, en daarnaast voldoende oog heeft voor nationale belangen en subsidiariteit.

Om de vrede, veiligheid en welvaart in Europa te kunnen blijven garanderen, is het belangrijk dat de EU haar waarden niet alleen binnen de EU zelf, maar tevens op wereldwijd niveau verspreid. In haar optreden naar buiten toe treedt de EU op als één blok op het wereldtoneel. Een Hoge vertegenwoordiger voor het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid geeft de eenheid van Europa ook daadwerkelijk een gezicht.

Economische samenwerking en sociaal beleid in Europa

De economische samenwerking in Europa is al sinds de oprichting een van de belangrijkste pijlers waarop de Europese Unie is gebouwd. Er is op dit terrein al veel bereikt, maar er zijn nog verbeteringen mogelijk.

De JOVD is van mening dat liberalisering op het gebied van transport, de postmarkt en de energiemarkt van groot belang zijn, evenals het vrij verkeer van diensten. De JOVD is overtuigd voorstander van één Europese interne markt. Voor protectionisme en het bevoordelen van nationale kampioenen is daarbij geen plaats. Door het voeren van een strikt

mededingingsbeleid moet de EU een stokje steken voor te grote invloed van publieke investeringsmaatschappijen uit andere landen. De JOVD is tegen van harmonisering van sociaal beleid.

De Europese munt

Het is van groot belang dat de stabiliteit van en het vertrouwen in de Euro wordt verzekerd. De JOVD is van mening dat het stabiliteitspact, dat is opgesteld om dit te verzekeren, strikt moet worden gehandhaafd. Het is daarom noodzakelijk dat de Europese Centrale Bank hiervoor de nodige bevoegdheden krijgt om onder andere de nationale centrale banken en de begrotingen van lidstaten te controleren. Nieuwe landen mogen pas toetreden tot de Eurozone als zeker is dat zij voldoen aan de eisen.

Europees bestuur

Om alle taken die de JOVD voor de EU voor ogen heeft goed uit te kunnen voeren is het van belang dat het Europees bestuur efficiënt, democratisch en met inachtneming van nationale belangen opereert. Er zijn continu discussies gaande over hoe de EU institutioneel kan uitbreiding, maar de JOVD vindt dat het tijd is dat er aan deze discussie een einde komt en dat de EU zich gaat richten op haar kerntaken. Met het hervormingsverdrag zal Europa deels democratischer en slagvaardiger worden. Met name de toename van besluitvorming op basis van gekwalificeerde meerderheid op belangrijke grensoverschrijdende beleidsterreinen en de introductie van een vaste voorzitter van de Europese Raad zijn van groot belang. De JOVD steunt deze hervormingen.

Europa en de rol van het Nederlandse parlement

De JOVD staat voor een grotere rol van de nationale parlementen ten opzichte van het Europees Parlement. Nationale parlementen zijn namelijk de bron van de Europese democratie. In de praktijk is het echter zo dat de parlementaire controle op de Europese regelgeving veel te gering is. Het Nederlandse parlement moet zich volgens de JOVD actief controle uitoefenen op Europees beleid en regelgeving en moet actief beïnvloeden waar noodzakelijk.

Europa's toekomst: Uitbreiding van de Europese Unie

In de afgelopen jaren is het aantal landen in de EU bijna verdubbeld. De uitbreiding van de EU is vaak te snel gegaan. De grote uitbreiding met tien nieuwe lidstaten is een politiek besluit geweest dat onomkeerbaar is, en daar ondervindt de EU nu de gevolgen van. De JOVD pleit voor behoedzaamheid bij verdere uitbreiding. Toetreding is vanaf nu alleen mogelijk als landen al voor de toetreding al voldoen aan de Kopenhagen-criteria die, in tegenstelling tot het verleden, strikt geïnterpreteerd zullen worden. Turkije valt hier ook onder.

Grondwet en secularisatie

De Nederlandse grondwet biedt de burger bescherming tegen de staat, en is daarmee van onschatbare waarde. Daarom is de JOVD van mening dat iedere rechter moet kunnen toetsen aan de Nederlandse grondwet. Daarmee wordt eer gedaan aan de scheiding der machten, en wordt de naleving van de grondwet veilig gesteld.

De bijzondere bescherming van religie, zoals die momenteel is opgenomen in de grondwet, hoort niet thuis in een land dat streeft naar een heldere scheiding tussen kerk en staat. Daarnaast heeft artikel 6 van de Grondwet geleid tot een onrechtmatig onderscheid tussen aanhangers van een religie en zij die geen religie aanhangen met betrekking tot de reikwijdte van de vrijheid van meningsuiting. Daarom moet artikel zes van de grondwet, namelijk de vrijheid van religie, worden geschrapt. De bescherming van de vrijheid van religie wordt voldoende beschermd door de andere artikelen van de grondwet, in het bijzonder het discriminatieverbod. Daarnaast blijft dit recht onverkort van toepassing in de internationale verdragen die Nederland onderschrijft, zoals het EVRM en het IVBRP.

De overheid in Nederland is van alle burgers, en voor alle burgers en moet dan ook volledig neutraal zijn. De overheid moet de scheiding tussen kerk en staat verder doorvoeren, en formeel vastleggen in de Nederlandse grondwet. Daarnaast is de JOVD van mening dat ook de ambtenaren van de overheid deze seculiere staat moeten uitstralen, en alle burgers, ongeacht levensovertuiging, moeten vertegenwoordigen.

De vrijheid van meningsuiting is een groot goed, en is volgens de JOVD absoluut. Hoe abject een mening ook mag zijn, ieder heeft het recht om deze te uiten. De vrijheid van meningsuiting is slechts beperkt daar waar een persoon oproept tot geweld richting een ander, in dit geval bepaalt de rechter of de opmerking strafbaar is. Levensovertuiging heeft in de vorm van het verbod op blasfemie geen bijzondere bescherming nodig.

Veiligheid

In Nederland dalen de criminaliteitscijfers al enkele jaren. Maar alle criminaliteit, hoe klein ook, moet hard worden aangepakt. Daarom moet het politie- en justitieapparaat efficiënt worden ingericht en moet ook kleine criminaliteit alle aandacht krijgen. Juist deze delicten geven een sterk gevoel van sociale onveiligheid. Hoe groot het belang van veiligheid

ook is: privacy en burgerrechten en de rol van de rechterlijke macht mogen niet het slachtoffer worden van een zucht naar veiligheid. Deze bescherming tegen onrecht moet er altijd zijn, en altijd blijven.

Politie

Veiligheid begint met de agent op straat. Deze agent moet zich gesteund weten door een professionele organisatie. Doordat de samenwerking tussen politiekorpsen nog altijd onvoldoende is, is communicatie tussen regio's beperkt en wordt criminaliteit landelijk onvoldoende opgespoord. Criminaliteit blijft niet binnen nationale grenzen, laat staan binnen de grenzen van een politiekorps. Ook zorgt deze inefficiënte samenwerking voor onnodig hoge bedrijfsvoeringskosten. De politie moet daarom achter de schermen een goed georganiseerde nationale organisatie hebben. Lokaal wordt door de burgemeesters binnen de regio de prioritering bepaald. Besparingen door samenwerking kunnen worden gebruikt om de hoeveelheid agenten op straat te vergroten.

Om te zorgen dat de politie haar werk goed kan doen, moet zij burgers aanmoedigen om aangifte te doen. Burgers die het slachtoffer zijn van criminaliteit moeten vervolgens kunnen vertrouwen op het ondernemen van actie door de politie om de aangiftes op te lossen.

De effectiviteit van de politie wordt bepaald door de mate van criminaliteit in Nederland en de hoeveelheid opgeloste zaken, niet door het aantal boetes dat uitgeschreven wordt. Daarom moet het politiekorpsen worden verboden om een boetequotum te hanteren.

Justitie

Straffen in Nederland moet een goede verhouding zijn tussen bescherming van de samenleving en erkenning van het leed van slachtoffers. De rechter bepaalt welke straf gepast is bij een delict. Minimumstraffen betekenen een erosie van de rechterlijke macht en negeren de bijzondere omstandigheden van het individu. Rechters moeten echter terughoudend zijn in het vervangen van gevangenisstraf door een taakstraf. Een ander onderdeel dat bijdraagt aan het afschrikken van delinquenten in spé is de snelheid waarmee straffen worden uitgevoerd. Er moet naar gestreefd worden om dit zo snel mogelijk uit te voeren. In bepaalde gebieden of tijdens bepaalde evenementen moet snelrecht toegepast kunnen worden. Hierbij moet de straf zoveel mogelijk direct ten uitvoer worden gebracht. De maximale straf in Nederland is levenslang, wat uitgezonderd voorbehouden van de rechter of gratie ook daadwerkelijk levenslange opsluiting betekent.

Detentie moet in principe gericht zijn op een succesvolle terugkeer in de maatschappij. Dit betekent echter niet dat delinquenten in een overmatig luxe gevangenis mogen verblijven. Een gevangenisstraf wordt niet langer standaard verkort, en vervroegde invrijheidstelling wordt bemoeilijkt. Dit voorkomt dat delinquenten te gemakkelijk en te vroeg op vrije voeten komen. Mensen die meerdere keren vanwege eenzelfde vergrijp of een serie vergrijpen zijn veroordeeld moeten zwaarder gestraft worden. Geld of goederen die zijn verkregen middels criminele activiteiten dienen te worden ontnomen bij veroordeling. Misdaad mag nooit lonen, dat is een boodschap die voor iedereen duidelijk moet zijn.

Terbeschikkingstelling, TBS, is een effectief instrument om delinquenten die hun daden mede hebben gepleegd vanwege een geestelijke afwijking, in gevangenschap trachten te genezen. In beginsel moeten veroordeelden eerst hun reguliere celstraf uitzitten voordat aan een behandelprogramma mag worden begonnen. De rechter kan in bepaalde gevallen hiervan afwijken, omdat bijvoorbeeld de stoornis erg urgent is of gevangenisstraf geen toegevoegde waarde heeft.

Voor alle gedetineerden geldt dat zeer voorzichtig moet worden omgesprongen met verlof. Wanneer verlof wordt verleend, moeten de juiste voorzorgsmaatregelen genomen worden, eventueel met behulp van technieken als een enkelband of knieslot.

In het strafproces, tijdens detentie en na vrijlating moeten nabestaanden of slachtoffers voldoende betrokken worden, en door justitie en politie te allen tijde op de hoogte gehouden worden van ontwikkelingen, uitvoer van de straf en eventuele vrijlating of verloven.

Opsporing en preventie

Voor een goed werkende opsporing is samenwerking lokaal, nationaal en internationaal noodzakelijk. Nationaal moeten de politiekorpsen onderling gegevens delen, en moeten overheidsinstanties samen optrekken om criminaliteit op te sporen.

DNA, vingerafdrukken en dergelijke zijn effectieve hulpmiddelen bij het opsporen van daders. Hiermee moet wel zeer voorzichtig worden omgesprongen. Voor de JOVD is niemand schuldig voordat de rechter hierover heeft geoordeeld. Databases met DNA, vingerafdrukken of andere gegevens van alle Nederlanders zijn dan ook uit den boze. Deze zeer persoonlijke informatie mag alleen worden opgeslagen nadat een veroordeelde elke beroepsmogelijkheid heeft kunnen benutten en enkel in geval van een vrijheidsstraf van minimaal 6 maanden.

Cameratoezicht levert slechts een beperkte bijdrage aan de effectieve veiligheid, en is een behoorlijke inbreuk op de privacy. De JOVD vindt daarom dat het onwenselijk is om cameratoezicht in te zetten.

Politiële en Justitiële Samenwerking binnen de EU en daarbuiten

De JOVD erkent dat politieële en justitiële samenwerking binnen de EU en daarbuiten noodzakelijk is om internationale criminaliteit, zoals internetfraude en criminaliteit door buitenlandse bendes, aan te pakken. Dit wordt ondersteund mits dergelijke initiatieven verenigbaar zijn met de fundamentele rechten van de EU onderdanen, zoals omschreven in het handvest van de Grondrechten van de EU en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De JOVD vindt oprichting van een Europees Openbaar Ministerie onwenselijk en ziet meer in de versterking van Eurojust, het orgaan binnen de EU waarin lidstaten samenwerken op justitieel gebied.

Privacy

Het recht op privacy en op bescherming tegen een te nieuwsgierige overheid staat in Nederland en daarbuiten al jaren onder druk door een zucht naar veiligheid en controle. Voor de JOVD gaat privacy boven (schijn)veiligheid. Veiligheid, laat staan absolute veiligheid, is niet te garanderen, ook niet door steeds meer gegevens van burgers te verzamelen en burgers steeds meer te volgen.

Bepaalde ontwikkelingen, zoals het ontstaan van een database met DNA en vingerafdrukken van iedere Nederlander en het op grote schaal opslaan van (tele)communicatie gegevens zijn zorgwekkende ontwikkelingen die gevaarlijk zijn wanneer de gegevens per ongeluk op straat komen te liggen of wanneer ze in de handen komen van kwaadwillenden, zoals een verkeerde regering, die de vrijheden van het individu niet respecteert. Daarnaast staan deze ontwikkelingen principieel haaks op het uitgangspunt dat de staat van en voor de burger is, en niet omgekeerd.

Wetten die de privacy of andere burgerrechten inperken moeten, wanneer zij al aangenomen worden, standaard aflopen na vijf jaar en onderworpen worden aan een evaluatie van nut en noodzaak. Dit geldt eveneens met terugwerkende kracht voor de na 2001 ingevoerde terrorismewetgeving. Ook privacyschending door organen anders dan de overheid dient nauwlettend in de gaten te worden gehouden. Het moet bedrijven of organisaties slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn om privacygevoelige informatie te delen, verkopen of te koppelen. Het moet consumenten te allen tijde duidelijk te zijn wat er met de door hun verstrekte gegevens gebeurt.

Privacy binnen de Europese Unie

Op diverse beleidsterreinen waarbinnen de Europese Unie actief is, is er een gapend conflict aan het ontstaan tussen veiligheid en privacy. Samenwerking op het gebied van Eurojust, grensmanagement, passagierscontrole, nieuwe visasystemen en meer volgen elkaar de laatste tijd erg snel op binnen de EU. De JOVD vraagt zich af of met het invoeren van deze nieuwe maatregelen, zoals het opslaan van persoonsgegevens, fundamentele burgerlijke vrijheden wel voldoende worden gewaarborgd. Het uitvaardigen van Europese richtlijnen met betrekking tot dataopslag op nationaal niveau gaat veel te ver. De JOVD vindt dan ook dat de EU zorg moet dragen voor en betere bescherming van persoonsgegevens door het terugdraaien of aanpassen van bovengenoemde besluiten.

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen geldt onverkort voor criminaliteit. Hieraan dragen behalve hoge straffen, een effectief opsporingsapparaat en het afnemen van criminele winsten en goederen, ook het begeleiden van criminelen die hun straf uitzitten of hebben uitgezeten.

Gedetineerden moeten tijdens hun gevangenisstraf worden voorbereid op een terugkeer in de maatschappij en op werk. Dit houdt ook in dat zij cursussen of een opleiding moeten kunnen volgen. Na detentie moeten zij actief begeleid worden, en moet de mogelijkheid bestaan om snel in te grijpen, zeker wanneer zij vaker veroordeeld zijn geweest. De rechter zou in dit geval een vorm van verplichte begeleiding na detentie kunnen opleggen voor een langere periode.

Jongeren die op het slechte pad raken moeten verplicht kunnen worden om een behandeling te volgen, en moeten ook uit het gezin kunnen worden geplaatst. Ook wanneer zij in de tussentijd meerderjarig worden moet de behandeling worden afgemaakt. Het is de taak van de overheid om te zorgen dat deze jongeren klaar worden gestoomd voor een tweede kans en een leven buiten de criminaliteit. Tijdens de detentie moet er dan ook veel aandacht zijn voor scholing en resocialisatie. Na het uitzitten van de straf moeten zij intensief begeleid worden, en moet er direct worden ingegrepen wanneer een jongere weer dreigt af te glijden. Hierin investeren is essentieel om te voorkomen dat zij de maatschappij later voor nog meer kosten laten opdraaien.

Terrorisme

Nederland wordt bedreigd door religieus en cultureel geïnspireerde terroristen van binnen en buiten Nederland. Daarnaast bestaat er ook dreiging van groepen niet-religieuze terroristen, zowel extreem links als –rechts.

De Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de AIVD, speelt een belangrijke rol in het voorkomen van terrorisme binnen en buiten Nederland en het opsporen en monitoren van gevaarlijke individuen of organisaties in de samenleving. Die belangrijke rol brengt wel grote verantwoordelijkheden met zich mee. Het naleven van deze verantwoordelijkheden wordt verzekerd door een strenge controle van de diensten door parlement en regering.

Hoewel er alles aan gedaan moet worden om terrorisme te voorkomen, betekent dit niet dat burgerrechten met voeten getreden mogen worden. Wij moeten ons beseffen dat absolute veiligheid niet bestaat, en dat op sommige punten een keuze moet worden gemaakt tussen (schijn)veiligheid en privacy. Voor de JOVD blijft privacy het hoogste goed.

Leren, werken en pensioen

Mensen zijn de drijvende kracht achter een bloeiende economie. Werk is een groot goed. Om mensen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt is een kwalitatief hoogstaand onderwijssysteem dat iedereen een kans biedt van onmiskenbaar belang. Om de kennis en kunde van mensen uiteindelijk ook te benutten moet de doorstroming naar en aansluiting met de arbeidsmarkt optimaal zijn, zodat er zo efficiënt mogelijk gebruik kan worden gemaakt van het opgebouwde menselijk kapitaal.

Onderwijs

Iedere jongere moet de kans krijgen onderwijs te volgen. Het hebben van een goede startkwalificatie is een voorwaarde om later te kunnen concurreren op de arbeidsmarkt. De hele onderwijs carrière moet een aaneengesloten keten zijn van basisonderwijs tot vervolgopleiding, zodat schooluitval wordt voorkomen.

De JOVD is een tegenstander van door de overheid gefinancierd bijzonder onderwijs. Een bijzondere levensbeschouwelijke vorming is iets voor thuis of in de geloofsgemeenschap en niet voor school. Scholen moeten een openbaar karakter hebben waarin iedereen, religieus of niet, een fatsoenlijke opleiding krijgt en een algemene maatschappelijke vorming. Er moet aandacht worden besteed aan levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen in de breedte, en niet aan slechts een enkele daarvan.

Basisonderwijs

Het lager onderwijs legt de basis voor het onderwijs daarna en is erop gericht kinderen voor te bereiden op het latere maatschappelijke leven. Het basisniveau van kennis moet landelijk worden bepaald en overal hetzelfde zijn zodat de onderwijsinhoud en -kwaliteit overal een minimumniveau hebben. Om dit te toetsen wordt de Cito-toets overal verplicht afgenomen. Aanvullend worden er in de laatste drie jaar van het basisonderwijs meerdere toetsmomenten ingebouwd om de kennis van de leerlingen te toetsen. De mening van de docent blijft echter zwaarwegend bij het advies voor het voortgezet onderwijs.

Het is belangrijk dat ouders betrokken zijn bij het beleid van de school. Daarom moet elke basisschool medezeggenschap organiseren, zodat de ouders de directie kunnen bijsturen in het beleid van de school.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs moet de nadruk liggen op het ontdekken en ontwikkelen van talenten van scholieren. Zo kan iedere scholier weloverwogen een keuze maken voor een vervolgopleiding. Verder is het belangrijk om vakken en vaardigheden te ontwikkelen die van pas komen op de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Scholen moeten zelf het onderwijs in kunnen richten, met de door het ministerie geformuleerde kerndoelen als handvat. De expertise van de docenten staat voorop.

De nu geldende profielen op havo en vwo zijn een belemmering voor de vrijheid die scholen hebben in het samenstellen van hun curriculum. De vier profielen moet worden gewijzigd in drie basisstromingen met meer ruimte voor keuzevakken. Dit wordt een alfa, bèta en gamma stroming, waarbij alfa gericht is op taal en cultuur, bèta op exacte vakken en gamma op de economische vakken.

Het VMBO is een te brede verzameling van veel verschillende niveaus en leerlingen met de meest uiteenlopende talenten. Vaak is een groot deel van het verplichte curriculum niet relevant of toereikend voor bijvoorbeeld de meer praktische of theoretisch ingestelde leerlingen. Daarom moet de MAVO in ere worden hersteld, voor talenten in de dop die een langere aanloop en een goede aansluiting op HAVO en beroepsonderwijs nodig hebben. Voor de overige leerlingen kan weer worden teruggegaan naar beroeps- en talentgericht onderwijs, met meer praktijkvakken en minder ballast.

De eindtermen van het voortgezet onderwijs moeten aangepast worden op de aanvangsniveaus van de opleidingen daarna. Op de middelbare school moet het mogelijk zijn vakinhoudelijk de breedte op te zoeken, maar het is zeer wenselijk om ook verdieping verplicht te stellen om de aansluiting met een vervolgopleiding soepel te laten verlopen. Zowel in het basis- als in het voortgezet onderwijs dient voldoende aandacht besteed te worden aan de algemene ontwikkeling van leerlingen. Hiervoor zijn vakken als geschiedenis en CKV erg belangrijk.

Beroeps- en hoger onderwijs

Het Nederlands hoger onderwijs kampt momenteel met een schrijnend gebrek aan ambitie. Nederland is zijn positie als vooraanstaand land op het gebied van de wetenschap aan het verliezen. Studenten moeten de kans krijgen te excelleren en de nadruk moet liggen op prestaties. Om een hoger ambitieniveau te kunnen bereiken is kwalitatief hoogstaand hoger onderwijs nodig, maar moet er ook meer van de student verwacht kunnen worden. Om die kwaliteitsimpuls te krijgen moet er meer concurrentie zijn tussen onderwijsinstellingen. Onderwijsinstellingen moeten niet alleen worden afgerekend op het aantal studenten dat afstudeert, maar ook op de prestaties van studenten.

Studenten worden tot het hoger onderwijs toegelaten als zij beschikken over het juiste diploma van de middelbare school. Dit moet zo blijven. Het niveau van studenten wordt niet verhoogd door selectie aan de poort, maar juist door kwalitatief hoogstaand onderwijs aan te bieden.

Het is belangrijk dat een onafhankelijk orgaan hbo- en universitaire opleidingen accrediteert, zoals ook nu al het geval is. Zij zien erop toe dat opleidingen gecontroleerd worden op hun resultaten. In het hbo zal dan met name naar praktijkkennis en -vaardigheden worden gekeken. In het wetenschappelijk onderwijs wordt vooral gekeken naar academische vaardigheden.

De overheid moet wel zelf een bepaald niveau van kwaliteit garanderen en ervoor zorgt dat iedereen die daartoe in staat is, een hbo- of wetenschappelijke opleiding kan volgen. Het uitgangspunt dat nu geldt bij het voorgezet onderwijs, namelijk dat de overheid een opleiding aanbiedt, moet ook gelden in het hoger onderwijs. Dan is ook geen studiefinanciering meer nodig. Wel moeten er tegen zeer lage rente leningen kunnen worden verstrekt aan studenten voor levensonderhoud en studiekosten. Deze leningen moeten naar draagkracht worden afgelost.

Het Nederlands hoger onderwijs kent al de internationaal gelijkgeschakelde BaMa-structuur. Het uitgangspunt hierbij is dat een bachelordiploma voldoende bagage is om de stap naar de arbeidsmarkt te maken. Dat is nog lang niet altijd de werkelijkheid, en daarom moet de kwaliteit van de bacheloropleidingen voldoende gewaarborgd worden. Een hbo-propedeuse is niet voldoende om toegang te krijgen tot de bacheloropleiding op de universiteit. Hiervoor bestaan voldoende andere mogelijkheden.

Invoering van topmasters voor uitmuntende studenten dient te worden aangemoedigd. Op het gebied van toelating en prestaties mogen hier strikte eisen aan studenten worden gesteld. Universiteiten mogen voor deze topmasters een hoger collegegeld vragen. Maar ook reguliere masteropleidingen moeten zich ontwikkelen tot datgene waar ze voor bedoeld zijn: de absolute top van het onderwijs. Zo kan het Nederlandse onderwijs de concurrentie aangaan met toonaangevende buitenlandse opleidingen.

Waar docenten en onderzoekers zo vrij mogelijk moeten worden gelaten in de uitoefening van hun vak, moeten studenten zo vrij mogelijk zijn in de samenstelling van hun curriculum, het volgen van onderwijs en het plannen van hun studieloopbaan. Het is belangrijk dat zowel docenten als studenten een grote mate van inspraak kunnen hebben in de inrichting van onderwijs en onderzoek, de hoofdtaken van onderwijs- en kennisinstellingen.

Het merendeel van de scholieren gaat na het middelbaar onderwijs naar het middelbare beroepsonderwijs. Het is van groot belang dat zij een praktische opleiding krijgen waarin hun talenten benut worden en ze optimaal voorbereid worden op de arbeidsmarkt. Om iedereen op zijn niveau te laten werken blijft de verdeling in vier niveaus. Niveau 1 en 2 zijn praktische opleidingen en sluiten aan op de voorbereidende beroepsopleidingen. De niveau 3 en 4 opleidingen zijn meer theoretisch en sluiten aan op de theoretische leerweg.

Voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt is van belang dat brancheorganisaties invloed hebben op de eindtermen. De kenniscentra van de brancheorganisaties bepalen samen met de scholen de eindtermen. Minstens drie vierde van de eindtermen zijn landelijk geldende normen. Een kwart van de eindtermen kunnen regionaal bepaald worden. De nadruk moet liggen op praktische vakken en theoretisch aanverwante vakken. Daarnaast zijn de algemeen vormende vakken als Nederlands, wiskunde en Engels verplicht voor elke opleiding. Het vastleggen van vaardigheden in de eindtermen is een waardevolle aanvulling, maar de focus moet liggen op de kennisvakken. Het competentiegericht onderwijs moet daarom weer plaats maken voor het systeem van deelkwalificaties.

Een belangrijk onderdeel van de opleiding is de Beroepspraktijkvorming (BPV) of stage. Scholen en bedrijven dienen intensief samen te werken met het bedrijfsleven om een kwalitatief goede BPV te garanderen. In het beroepsonderwijs moet het lokaal bedrijfsleven worden betrokken, zodat beter kan worden samengewerkt op het gebied van stages en vakopleidingen. In het MBO moet de focus liggen op het leren van een vak of een ambacht.

Onderwijs is een langetermijninvestering. Dit is een feit dat vaak vergeten wordt door politici, waardoor onderwijs niet altijd op de eerste plaats staat wanneer het geld verdeeld wordt. Volgens de JOVD moet onderwijs echter altijd op de eerste plaats staan, het gaat immers over de opleiding van toekomstige generaties Nederlanders. De JOVD vindt dan ook dat er significant meer geld naar onderwijs moet dan nu het geval is.

Wetenschap en innovatie

In een snel veranderende wereld is vernieuwing van levensbelang. Dit is nodig om ervoor te zorgen dat het Nederlandse bedrijfsleven in de voorhoede van de wereldeconomie meespeelt. Het is daarom nodig voldoende te investeren in kennis en innovatie. Hierbij moeten wetenschap, bedrijfsleven en overheid goed samenwerken. De kennis wordt gestalte gegeven door het talent op universiteiten en hogescholen, dat door middel van overheidsfinanciering en steun uit het bedrijfsleven de ruimte moet krijgen om ideeën uit te werken. Een constante wisselwerking tussen deze drie spelers moet een impuls geven aan de Nederlandse kenniseconomie.

Ondernemerschap

Onze economie wordt voor een groot deel gedragen door het midden- en kleinbedrijf. Het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid is een dé manier om werkgelegenheid te creëren. Ondernemen en ondernemerschap moet zoveel mogelijk worden gestimuleerd. De beste manier om dat te doen is ervoor te zorgen dat regeldruk en bureaucratie zoveel mogelijk worden ingeperkt. Op scholen kan ondernemerschap al worden aangemoedigd, maar de overheid kan ook een actieve rol spelen in het begeleiden van startende ondernemers op weg naar hun eigen succes. Het krijgen van een startlening moet daarom zo gemakkelijk mogelijk gemaakt worden. Om bedrijvigheid te blijven bevorderen moet een lage vennootschapsbelasting worden gehanteerd.

Werk en ontslag

Aan het werk zijn en blijven is een groot goed. Echter, soms raken mensen hun baan kwijt en komen ze terecht in een uitkeringssituatie. De sociale zekerheid biedt een vangnet, maar is momenteel in teveel gevallen een belemmering voor een optimaal functionerende arbeidsmarkt.

Het huidige ontslagrecht belemmert een goede doorstroom op de arbeidsmarkt. Doordat werknemers een hoge mate van ontslagbescherming hebben, is het voor bedrijven een grote moeite om hen te ontslaan als de bedrijfseconomische omstandigheden daarom vragen of als de werknemer niet goed functioneert. Dat heeft als keerzijde dat met name kleinere bedrijven huiverig zijn nieuw personeel aan te nemen, omdat de bijkomende risico's van ontslagbescherming te groot zijn als het minder goed gaat met een bedrijf. Minderheidsgroepen, zoals allochtone Nederlanders, ouderen en jongeren zijn hier voornamelijk de dupe van. Het ontslagrecht moet daarom flexibel zijn. Dit heeft ook tot gevolg dat reorganisaties goedkoper worden voor bedrijven, waardoor de niet de voor werknemers veel nadeligere route van faillissement hoeft te worden gevolgd.

Ambtenaren moeten net als andere werknemers afgerekend worden op basis van prestaties. Er moet geen sprake zijn van een automatische periodieke salarisverhoging. Dit houdt ook in dat oudere werknemers niet per definitie meer verdienen dan jongeren. Ervaring en prestatie zijn leidend, niet de leeftijd van de werknemer. Bij achterblijvende prestaties moet het eenvoudiger worden om een ambtenaar te kunnen ontslaan.

Als een werknemer ontslagen wordt, kan hij in eerste instantie terugvallen op een WW-uitkering. Gedurende de driejarige looptijd van een WW-uitkering wordt deze per maand afgebouwd tot bijstandsniveau. Wanneer een werknemer minder dan drie jaar werkervaring heeft loopt de WW-uitkering ook ten langste voor het aantal maanden dat de werknemer heeft gewerkt.

Het hebben van een uitkering is niet vrijblijvend, en moet er altijd op gericht zijn mensen zo snel mogelijk weer aan een reguliere baan te helpen. Wie in een uitkering zit en onvoldoende bagage heeft om weer de arbeidsmarkt op te kunnen heeft het recht en de plicht om onderwijs en trainingen te volgen. Bijstandsgerechtigden hebben een sollicitatieplicht. Gemeenten mogen de bijstandsuitkering van werkweigerers verlagen. Jongeren tot 27 jaar hebben behoudens arbeidsongeschiktheid geen recht op een uitkering, maar zijn aan het werk, volgen een opleiding of een combinatie van beide. Zo wordt voorkomen dat mensen al op jonge leeftijd afhankelijk worden van een bijstandsuitkering.

Mensen in de ziektewet worden om het jaar verplicht herkeurd. De focus hierbij ligt op de mogelijkheden en niet op de onmogelijkheden van het individu.

Werken moet lonen. Daarom moet de zogenaamde armoedeval worden voorkomen. Tussen het minimuminkomen en een uitkering zit dankzij allerlei financiële voordelen voor uitkeringsgerechtigden vaak een groot negatief verschil. Daarom moeten uitkeringen worden 'ontkoppeld'. Dat wil zeggen dat de uitkeringen niet langer meestijgen met het welvaartspeil, maar met de prijsindex. Zo wordt voorkomen dat uitkeringsgerechtigden in basisniveau achteruit gaan, maar wordt het wel elk jaar aantrekkelijker om op zoek te gaan naar werk. Verder moet er flink gesnoeid worden in buitensporige (financiële) voordelen voor bijstandsgerechtigden.

AOW en pensioen

Door het natuurlijke fenomeen dat de ene generatie in grootte verschilt van de andere, ontstaan in het AOW- en pensioenstelsel binnen afzienbare tijd grote problemen. De vergrijzing zal een grote druk leggen op de collectieve voorzieningen, met name op de AOW en het pensioen.

Het hebben van een omslagsysteem zoals de AOW heeft als voordeel dat de lasten worden verdeeld over grote groepen. Het nadeel is dat dit systeem in onbalans kan raken als de groep AOW-gerechtigden relatief groter wordt dan de groep werkenden. Om de vergrijzingsgolf te weerstaan moet de pensioengerechtigde leeftijd worden verhoogd naar 67 en moet de hoogte van de pensioenpremie ingeschaald worden naar leeftijdscohorten. Uiteindelijk moet worden toegewerkt naar een pensioenstelsel met zelf gespaard pensioen, zodat mensen zelf de verantwoordelijkheid dragen voor hun oudedagsvoorziening middels een particuliere verzekering.

Het stelsel van verplichte pensioenfondsen per sector of bedrijfstak is een overblijfsel uit de tijd dat het vanzelfsprekend was je hele werkzame leven bij dezelfde werkgever te blijven. Dat is tegenwoordig wel anders en heeft tot gevolg dat het wisselen van werkgever in sommige gevallen ook het verplicht wisselen van pensioenfonds betekent, met de mogelijke financiële nadelen. Het systeem van pensioenfondsen moet worden omgevormd naar een soortgelijk stelsel als dat van de zorgverzekering. De werknemer moet zelf kunnen kiezen bij welk pensioenfonds hij zich aansluit. Zo kan er marktwerking ontstaan en kan de werknemer profiteren van het beste aanbod. In dit systeem kunnen ook zzp'ers meedoen zonder afhankelijk te zijn van een dure individuele pensioenverzekering. Het is belangrijk dat die pensioenverzekeraars zich houden aan strakke regels om de risico's voor hun klanten te minimaliseren.

De overheid en de markt

Overheidsfinanciën

Door de financiële crisis en de economische malaise die daarop volgde is de Nederlandse overheidsschuld met bijna 100 miljard euro toegenomen. De staatsschuld drukt ieder jaar zwaar op de begroting, en hangt als een molensteen om de nek van volgende generaties. In economisch slechte tijden is het niet te voorkomen dat er een begrotingstekort ontstaat, maar het is van het grootste belang dat dit tekort zo klein mogelijk gehouden wordt. In economisch gunstige tijden moet er voldoende aandacht zijn voor het verkleinen van de staatsschuld. Meevallers moeten dan worden gebruikt om onze schuld in te lossen. Het afbouwen van de staatsschuld zorgt ervoor dat de overheid ons geld beter kan besteden.

De vergrijzing van Nederland vraagt in de komende decennia om grote ingrepen in de manier waarop de overheidsfinanciën worden opgehaald en besteed. Zaken als de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de Algemene Ouderenwet zijn niet gebouwd op een nieuwe samenstelling van de Nederlandse samenleving. Daarom zijn er in de komende jaren op grote schaal hervormingen nodig zodat Nederland ook in 2020 en daarna een solide begroting kent.

Belastingen

Het belastingstelsel in Nederland bestaat uit een complex systeem van vele aftrekposten, bijtellingen en toeslagen. Hoewel dit bedoeld is om de belastingdruk te verlagen, worden deze regelingen zelden gebruikt door de mensen die het daadwerkelijk nodig hebben. Voor een eerlijk en helder belastingstelsel moet de belastingwetgeving in Nederland sterk worden vereenvoudigd. De JOVD pleit daarom voor één belastingtarief dat gelijk is voor alle Nederlanders, een vlaktaks. De vlaktaks zal een belastingvrije voet hebben. Hierbij komen alle aftrekposten en toeslagen te vervallen, waaronder expliciet hypotheekrenteaftrek en huurtoeslag. Deze moeten gefaseerd worden afgebouwd. De overdrachtsbelasting, bedoeld om de hypotheekrenteaftrek mede te financieren, komt hiermee ook te vervallen. Dit zal eveneens leiden tot een beter functionerende woningmarkt.

Het moet worden voorkomen dat er teveel en te vaak belasting wordt geheven over hetzelfde vermogen. Daarom moet onder andere het successierecht worden afgeschaft. Het moet mensen vrij staan om eigen vermogen vrij te schenken tijdens hun leven en daarna.

Markt versus overheid

Op een groot aantal vlakken moet de overheid terugtreden uit de markt, en slechts optreden als een toezichthouder. Tegelijkertijd erkent de JOVD dat de staat een prominente rol en sterke regulerende werking heeft op de gebieden gezondheidszorg, onderwijs en infrastructuur.

Op andere vlakken is het juist goed voor burgers en bedrijven wanneer de overheid zich terugtrekt. Hierbij kan de overheid zich beter richten op haar kerntaken, en andere zaken overlaten aan de markt of aan samenwerkingsverbanden tussen markt en staat. De vraag moet zijn waarom iets absoluut niet kan worden geregeld door de markt, en niet andersom.

Een compacte en effectieve overheid

De Nederlandse overheid moet compact en effectief zijn. Wat de overheid doet, moet zij ook goed doen. Procedures moeten eenvoudig en efficiënt zijn, zodat burgers beter weten waar zij aan toe zijn, en het aantal ambtenaren kan worden verminderd. Ook moet het aantal ministeries worden teruggebracht. Dit kan onder andere door samenvoeging van bestaande ministeries. Het geld dat bespaard kan worden op deze manier kan gebruikt worden voor verlichting van de lasten of het afbetalen van de staatsschuld.

Richting ondernemers en burgers moet de overheid haar werk beter doen. Door slimmer informatie te delen hoeven bedrijven en burgers informatie nog maar eenmaal te verstrekken. Hierbij wordt vanzelfsprekend gewaakt voor inbreuk op de privacy. Daarnaast moet het aanvragen van vergunningen en andere verplichte zaken zo eenvoudig en eenduidig mogelijk zijn. Voor de JOVD geldt hier het aloude adagium dat ondernemers en burgers er niet zijn voor de overheid, maar dat de overheid er is dankzij en voor ons. Dit kan door een slimme toepassing van ICT en een beperkt aantal loketten.

Economie

De overheid heeft binnen de economie de rol van marktmeester en katalysator van innovatie. Door goed toezicht kan de overheid voorkomen dat monopolies ontstaan die de consument benadelen. Eenzelfde belangrijke rol heeft de overheid wanneer het gaat om het beschermen van consumenten tegen malafide bedrijven en misbruik van vertrouwen en kennis. Toch moet duidelijk zijn dat in eerste aanleg de consument een eigen verantwoordelijkheid heeft om zich goed te informeren voordat hij een product of een dienst aanschaft.

De overheid is een belangrijke klant van het Nederlandse bedrijfsleven. Er moet gestreefd worden naar eenvoudige aanbestedingsprocedures waardoor ook het midden- en kleinbedrijf deel kan nemen aan aanbestedingen van de overheid. Deze aanbestedingen kunnen ook een uitgelezen kans zijn om ruimte te bieden aan innovatie. Het is denkbaar dat bij een aanbesteding niet alleen rekening wordt gehouden met de scherpste prijs, maar ook met andere variabelen zoals de mate van innovatie, duurzaamheid en dergelijke.

De product- en bedrijfsschappen moeten worden afgeschaft. Bedrijven betalen per jaar verplicht vele duizenden euro's aan deze inefficiënte semioverheidsorganisaties, zonder dat daar duidelijke prestaties tegenover staan. Wanneer bedrijven willen samenwerken om invloed uit te oefenen op de lokale, nationale of Europese politiek kunnen en zullen zij zich verenigen in vrijwillig daartoe opgerichte private organisaties. Het verplichten van deelname aan deze product- en bedrijfsschappen is onverenigbaar met de vrije markt.

Mobiliteit en ruimte

Nederland is een dichtbevolkt land en, mede door haar gunstige ligging, ook een belangrijk transportland. Hierdoor is het noodzakelijk dat voorzieningen op het gebied van mobiliteit en ruimtelijke ordening van een hoog niveau zijn zodat reiziger, vervoerder, ondernemer en bewoner goed worden bediend.

Auto en wegen

Het is belangrijk dat alle delen van Nederland via de weg goed te bereiken zijn. Hierbij is lokale dekking belangrijk, maar ook over lange afstand moeten verder gelegen plekken goed en snel te bereiken zijn.

Vanwege de clustering van bedrijvigheid in Nederland kennen we geen echte langeafstandswegen, met als gevolg dat snelwegen veel op- en afritten hebben. Dat is een overblijfsel van de evolutie van het wegennet. De fileproblematiek is de laatste jaren tot een hoogtepunt gestegen. Korte verkeersbewegingen zullen in de toekomst meer en meer via een fijnmazig netwerk van provinciale wegen moeten gaan, terwijl snelwegen meer geschikt worden gemaakt voor de langere routes. Naast snelwegen moeten meer parallelwegen komen. In dichtbevolkte gebieden kan dit opgelost worden door dubbeldekssnelwegen aan te leggen. De hoofdrijbaan heeft dan een hogere maximumsnelheid en minder op- en afritten, waardoor het doorgaande verkeer minder last heeft van in- en uitvoegend verkeer.

Op snelwegen moet een variabele maximumsnelheid worden gehanteerd, waarbij niet perse wordt vastgehouden aan de huidige 120 kilometer per uur als maximum. Zo kan beter ingespeeld worden op drukte en doorstroming van het verkeer.

Bij wegenbelasting moet het uitgangspunt zijn dat de gebruiker betaalt. Daarom moet een vorm van rekeningrijden worden gehanteerd, zodat per gereden kilometer belasting wordt geheven. Dan wordt de last eerlijker verdeeld dan in het huidige systeem van wegenbelasting, dat gebaseerd is op het gewicht van de auto. Het is wel van groot belang dat de privacy van de autorijder hierbij absoluut gegarandeerd is. Daarnaast dienen de kosten van uitvoering zo laag mogelijk te worden gehouden. De inkomsten dankzij rekeningrijden moet direct ten goede komen aan infrastructuur en het verdisconteren van de schadelijke gevolgen van autogebruik.

Openbaar vervoer en spoor

Het openbaar vervoer moet een aantrekkelijk en betrouwbaar alternatief zijn voor de auto. Dit is helaas vaak niet het geval. Op drukke spoortrajecten moet er een flexibele dienstregeling komen, zodat reizigers niet afhankelijk zijn van een beperkt aantal treindiensten per uur. Belangrijke centra moeten verbonden worden door snelle treindiensten. Waar uitbreiding van het spoor niet meer mogelijk is, moeten snelle busverbindingen uitkomst bieden.

De NS moet de voordelen die de trein biedt ten opzichte van de auto beter uitbuiten, en hierbij inspelen op de vraag van reizigers. Er moet meer gediversifieerd worden in de soorten zitplaatsen, en er moeten voldoende faciliteiten zijn om

gedurende de reis te kunnen blijven werken. Op lange afstanden moet gebruik kunnen worden gemaakt van diensten als snel internet en catering.

Alle gebieden in Nederland moeten per openbaar vervoer goed te bereiken zijn en blijven. Hier ligt een grote verantwoordelijkheid bij de provincies. Zij hebben een de taak om ook aan niet of minder rendabele bus- of treinverbindingen bij te dragen.

Het is niet de taak van de overheid om een voorkeurskeuze te maken in het soort vervoer dat de burger gebruikt. Daarom is de JOVD tegenstander van gratis openbaar vervoer.

Transport en logistiek

Nederland speelt een belangrijke rol in de wereld op het gebied van transport en logistiek ter water, in de lucht en op het land. Deze positie moet Nederland verstevigen en uitbouwen. Luchthavens moeten voldoende mogelijkheid krijgen om te blijven groeien. Dit geldt voor de belangrijkste luchthaven Schiphol, maar ook voor regionale luchthavens zoals Eindhoven, Rotterdam, Maastricht, Lelystad en Twente. Schiphol kan op die manier voor een deel ontlast worden en terwijl de volledige capaciteit in Nederland kan blijven groeien.

Rotterdam heeft nog steeds de grootste haven van Europa en een van de grootste ter wereld. Om die positie te handhaven en te verbeteren is het van groot belang om ook Rotterdam de mogelijkheid te geven te blijven groeien, door land te winnen op de zee. Ook de andere havens moeten voldoende groeimogelijkheden hebben.

Om echt koploper op het gebied van transport en logistiek te worden moeten lucht- en zeehavens goed te bereiken zijn. Daarom moeten deze ook worden aangemerkt als belangrijke centra en Nederland, die aangesloten worden op het netwerk van snelle weg- en spoorverbindingen.

Om Nederland ook aantrekkelijk te laten zijn voor het transport van goederen over de weg moeten er voldoende faciliteiten voor vrachtwagens zijn. Een algemeen en permanent inhaalverbod voor vrachtwagens is onwenselijk. Op tweebaanswegen kan dit wel worden toegepast om momenten dat het de doorstroom bevordert. Op drie- en meerbaanswegen is dit niet nodig.

Water

Schoon water is van levensbelang. De kwaliteit van water en het aanleggen van dijken is een taak van de landsdelen. De algemene dijkveiligheid is echter een taak van de rijksoverheid. Nederland heeft wereldfaam behaald vanwege de voortdurende strijd tegen het water. We zijn het hoogwater altijd meester geweest en zullen dit ook met een stijgende zeespiegel moeten blijven. Daarom moet er snel gestart worden met een tweede deltaproject, waarbij alle zwakke plekken in onze dijken en onze duinen verstevigd worden.

Wonen

De woningmarkt zit op slot en de collectieve aanpak heeft veroorzaakt dat vraag en aanbod al heel lang niet meer op elkaar aansluiten. Het systeem van huurtoeslag en hypotheekrenteaftrek heeft hier voor een groot deel aan bijgedragen door hun corrumperende effect op de werking van de markt. Woningbouwcorporaties bezitten miljarden aan publiek geld en moeten zelfvoorzienend zijn, maar bedienen niet de vraag die er is omdat dit niet winstgevend genoeg zou zijn.

De woningmarkt moet een afspiegeling zijn van de wensen en keuzes van individuen. Voor starters op de woningmarkt is het haast onmogelijk een huis te kopen, omdat de hypotheekrenteaftrek de huizenprijzen al jaren lang omhoog drijft.

Sociale woningbouw is en blijft een taak van de woningcorporaties. De corporaties moeten hun geld niet oppotten, maar besteden aan het bouwen van betaalbare huizen. Het maken van prestatieafspraken met de gemeente is de afgelopen jaren gestagneerd. Die trend moet worden gekeerd en de corporaties moeten ook aan die afspraken worden gehouden. Scheefwonen moet worden tegengegaan, zodat sociale woningbouw toegankelijk wordt gehouden voor mensen met lage inkomens en de doorstroom op de huurmarkt verbetert. Hiertoe worden corporaties verplicht door controles te houden.

Tijdelijke verhuur moet worden vergemakkelijkt, zodat leegstand kan worden tegengegaan. Het moet mogelijk worden om met meerdere kortlopende huurcontracten te werken, die pas na drie jaar om moeten worden gezet in een contract voor onbepaalde tijd. Op deze manier kan de huiseigenaar ook op redelijke wijze het contract ontbinden na korte tijd en dus makkelijker een leegstand pand verhuren voordat er een andere bestemming voor gevonden is. Op dit moment is het voor migranten die tijdelijk in Nederland wonen praktisch onmogelijk een betaalbare woning te vinden. Voor deze groep moet het vinden van een betaalbare (sociale) huurwoning worden vergemakkelijkt.

Landbouw

De JOVD is sinds jaar en dag van mening dat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie niet meer van deze tijd is en dat deze gefaseerd volledig afgeschaft dient te worden. Hiermee wordt landbouw weer een nationale

aangelegenheid. Dankzij deze liberalisering kunnen producenten in de Derde Wereld de stap zetten naar de wereldmarkt en kunnen Nederlandse consumenten gaan profiteren van lagere prijzen. Daarnaast zal een grotere concurrentie rond kwaliteit en prijs tot meer innovatie in de landbouw sector leiden.

Ruimte en natuur

Het beschermen van meer en meer kleine stukjes natuur, die steeds meer versnipperd raken, is zinloos. Deze gebieden moeten worden aangesloten op een ecologische hoofdstuctuur die op haar beurt wordt gekoppeld aan ecologische verbindingzones in het buitenland. Grote, unieke gebieden moeten worden beschermd. In die gebieden mag niet worden gebouwd. Het beschermen van kleine gebieden is een taak voor private organisaties. Gemeenten moeten worden gestimuleerd meer gebruik te maken van hoogbouw en inbreidingslocaties, zodat de ruimte die ze al hebben effectiever wordt benut.

Grote infrastructurele projecten

Helaas liggen grote infrastructurele projecten maar al te vaak stil door lange en slepende juridische procedures. Alleen direct belanghebbenden, zoals omwonenden, moeten bezwaarprocedures kunnen starten tegen projecten en bestemmingsplannen. Dit voorkomt dat allerlei belangenorganisaties zonder directe band met het project procedure na procedure starten waardoor benodigde verbeteringen in de infrastructuur veel vertraging oplopen. De overheid moet niet langer procederende belangenorganisaties subsidiëren, waarmee zij feitelijk procedures tegen zichzelf financiert.

Het hele proces tussen plan en uitkomst moet duidelijk en transparant worden ingericht, zodat parlement, provinciale staten en gemeenteraad hier goed op kunnen toezien en sturen waar nodig. Met name bij lagere overheden is dit procesmanagement niet goed op orde. Maar al te vaak worden doelstellingen van projecten niet gehaald en uiteindelijk ook niet gecontroleerd omdat het project fysiek is afgerond, maar niet het gewenste effect bewerkstelligt. Als het procesmanagement transparanter wordt ingericht kunnen kostenoverschrijdingen en financiële blamages beter in de hand gehouden worden.

Duurzaamheid

De mensheid heeft sinds het begin van de industriële moderne tijd een enorme toename in welvaart bereikt, door het combineren van intellect, arbeid en de grondstoffen van de aarde. Het economisch model van de markt heeft kunnen voorzien in een adequate verdeling van de vruchten van deze inspanning, maar heeft tot voor kort vaak gefaald in het doorberekenen van de externe effecten van productie, met problematische milieuschade tot gevolg. Ook neemt het economisch denken alleen de welvaart en welzijn van de huidige samenleving in ogenschouw, en gaat daarmee voorbij aan die van volgende generaties.

Energie

Fossiele brandstoffen zijn eindig. De uitputting hiervan zal zich in de komende eeuw verder voltrekken en zorgt voor oplopende prijzen en ongewenste geopolitieke verhoudingen. Daarnaast leidt het gebruik van deze brandstoffen tot milieuschade. Dit maakt het noodzakelijk dat de Nederlandse samenleving geleidelijk overschakelt op duurzame energie die nagenoeg oneindig voorhanden is. Dit is bij uitstek een beleidsterrein waarbij samenwerking binnen de Europese Unie noodzakelijk is. Om in de markt een concurrerende positie te kunnen bereiken, dienen duurzame energiebronnen tijdelijk ondersteund te worden en moet duurzame innovatie in bedrijven financieel worden gestimuleerd. Het is belangrijk dat de overheid zich hierbij niet bezighoudt met de keuze voor een bepaalde energiebron, maar slechts initiatieven van de markt ondersteunt en faciliteert. Kernenergie is op weg naar duurzame energie een goed tijdelijk alternatief. Ook moet onderzoek naar optimalisatie van bestaande vormen van kernenergie, en de ontwikkeling van nieuwe vormen worden gestimuleerd.

Klimaatverandering en luchtvervuiling

Het wereldwijde probleem van klimaatverandering is wetenschappelijk controversieel en daarom moeilijk politiek te duiden. Dat er klimaatverandering optreedt is echter minder controversieel, of dit nu door de mens wordt veroorzaakt of niet. De risico's om niets te ondernemen zijn voor toekomstige generaties te groot, ook omdat de kosten van de bestrijding ervan op dit moment relatief veel kleiner zijn dan in de toekomst. Klimaatverandering kan in Nederland met name worden bestreden door regelgeving die grootvervuilers stimuleert om broeikasgasuitstoot te verminderen. De JOVD is voorstander van het beginsel dat de vervuiler betaalt, voor zowel bedrijfsleven als voor particulieren. Daarom moet worden aangedrongen op een strenge wereldwijde markt voor emissierechten, zodat externe effecten in de markt verdisconteerd worden. Wel moet hierbij worden voorkomen dat de concurrentiepositie van Nederland en de Europese Unie wordt aangetast. Er moet voorkomen worden dat er zogenaamde 'carbon leakage' plaatsvindt: het verplaatsen van industrie en productie om EU wetgeving te ontlopen. Zodoende zijn globale afspraken noodzakelijk om tot een gelijk speelveld te komen alvorens de Europese Commissie bindende targets vaststelt. Op het gebied van deze internationale samenwerking moet Nederland de rol van bruggenbouwer innemen.

Nederland moet goed voorbereid worden op klimaatveranderingen zoals een stijgende zeespiegel. Dit biedt ook volop kansen aan het Nederlandse bedrijfsleven om zich internationaal in de kijker te spelen.

Cradle to cradle

In plaats van producten te ontwerpen van wieg tot graf, bieden producten ontworpen van wieg tot wieg een veel groter hergebruik van grondstoffen waardoor de hoeveelheid geproduceerd afval sterk gereduceerd wordt. Er moet worden gestreefd naar 'upcycling', zodat idealiter na een normale levenscyclus een product herverwerkt kan worden en minimaal zijn oorspronkelijke waarde weet te behouden. Er ligt hiervoor een grote verantwoordelijkheid bij producenten, die door deze filosofie te implementeren een grote bijdrage kunnen leveren aan de verduurzaming van de Nederlandse samenleving. De staat kan producenten stimuleren om hier in te innoveren, dit kan bijvoorbeeld door hier aandacht aan te besteden in aanbestedingsprocedures.

Dierenwelzijn

Dieren hebben recht op bescherming tegen misbruik, mishandeling en verwaarlozing. Inbreuk moet dan ook streng worden bestraft. Een groeiend probleem is het houden van exotische dieren in Nederland, zoals grote katachtigen, slangen en dergelijke. Om dier en eigenaar te beschermen moeten bepaalde dieren uitsluitend dankzij een ontheffing gehouden kunnen worden.

Dierproeven zijn onwenselijk, maar vaak onmisbaar. Dankzij dierproeven kunnen levensreddende medicijnen worden ontwikkeld en kan belangrijk onderzoek gedaan worden. Waar een afdoende alternatief bestaat moeten dierproeven worden verboden; als proeven noodzakelijk zijn moet het leed voor de dieren zo beperkt mogelijk zijn, bijvoorbeeld door het verplicht gebruik van verdoving indien mogelijk. Voor cosmetica en andere luxeartikelen is gebruik van dierproeven uit den boze.

Zorg en welzijn

De gezondheidszorg staat voor een groot aantal uitdagingen. De vergrijzing van de Nederlandse bevolking zorgt voor een grote druk op de gezondheidszorg en de financiering daarvan. Daarom zijn grote hervormingen van de zorg in het algemeen, en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de AWBZ, in het bijzonder, onontkoombaar.

Zorg en zorgverzekering

De gezondheidszorg gaat over mensenlevens en dat zorgt voor afwegingen waarbij kosten alleen niet leidend kunnen zijn. Om toegankelijkheid tot zorg te garanderen is het onwenselijk om de zorg volledig over te laten aan de vrije markt. Hierdoor is zorg maar zeer beperkt geschikt voor de vrije markt. Wel kunnen prikkels tot marktwerking een zeer positieve uitwerking hebben op de kwaliteit en de kosten van de zorg. De overheid houdt hierbij haar regulerende rol via een compacte en efficiënte zorgautoriteit. Om patiënten een betere keuze te geven uit de zorgaanbieders moeten ziekenhuizen worden verplicht om het aantal ingrepen per arts aan te geven en het aantal complicaties dat optreedt.

Het interne en externe toezicht op zorginstellingen moet aangescherpt worden. Het wetsvoorstel Maatschappelijke Onderneming is interessant en biedt mogelijkheden om instellingen te herstructureren op een manier die hen meer controle geeft over het zorgconcern. Om ziekenhuisbesturen meer controle te geven op wat er in hun gebouw gebeurt, moeten maatschappen worden afgeschaft. Artsen komen op deze manier in loondienst van het ziekenhuis of werken als zzp'er.

Het moet mogelijk zijn om klinieken op te zetten waarbij de financiering afkomstig is van private investeerders. Op deze manier kan er een markt ontstaan voor private zorg en kan bespaard worden op de zorgkosten van de overheid. Het is onwenselijk dat noodzakelijke behandelingen alleen toegankelijk zijn voor vermogende personen. Daarom heeft de overheid een belangrijke rol in het toegankelijk houden van de zorg voor alle Nederlanders.

Binnen de zorgverzekering moet het mogelijk zijn om meer keuze te krijgen op het gebied van private instellingen. Ook het ontstaan van Zelfstandige Behandelcentra moet worden gestimuleerd. Deze kleine zorgaanbieders bieden alleen specifieke behandelingen aan waardoor de expertise en kwaliteit kan toenemen, terwijl de kosten voor verzekeraar en consument lager worden. Hetzelfde geldt voor zorg die nu door ziekenhuizen geleverd wordt, maar ook door huisartsen kan worden gegeven. Bepaalde vormen van langdurige zorg kunnen uitstekend plaatsvinden binnen specialistische centra die ontstaan door samenwerkende huisartsen.

De overheid moet al haar burgers een basisgarantie bieden voor zorg. Zorgfinanciering op basis van eigen verantwoordelijkheid en risico moet echter mogelijk kunnen zijn. Hierbij kan gekeken worden naar verantwoordelijkheid voor de eigen levensstijl. Hierbij moet wel worden gewaarborgd dat er geen sprake is van een gebrek aan causaliteit, gebrek aan schuld, onredelijkheid of discriminatie. Daar waar stoppen met roken een redelijk alternatief is voor behandeling moet deze behandeling kunnen worden ontzegd wanneer de patiënt weigert te stoppen met roken. Wanneer het stoppen met roken minder gezondheidswinst oplevert dan een bepaalde behandeling, dan kan deze behandeling niet

worden ontzegd. Wanneer een patiënt niet komt opdagen bij een behandeling moeten de kosten rechtstreeks worden verhaald op de patiënt, en niet langer op de zorgverzekeraar. Omgekeerd moeten patiënten gecompenseerd worden voor buitensporige uitloop van een arts. Om concurrentie tussen ziektekostenverzekeraars te vergroten moeten het aantal behandelingen waarvoor zorgverleners eigen prijzen kunnen vaststellen zo snel mogelijk drastisch worden verhoogd. Daarnaast dienen zorgverzekeraars onder het regime van de NMa te vallen en dienen zij in onderhandelingen met zorgverleners een gelijkwaardige positie te hebben.

EU-burgers moeten binnen de Europese Unie makkelijker gebruik kunnen maken van zorg in andere lidstaten wanneer daar bijvoorbeeld kortere wachtlijsten zijn of unieke behandelmethoden voor handen zijn. De lidstaten moeten afspraken maken over de dekking door zorgverzekeringen. Het doel is dat er uiteindelijk een vrije Europese markt ontstaat voor zorg.

Opleiding

Om de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden is een voldoende groot aanbod van nieuwe artsen noodzakelijk. Hierdoor ontstaat meer concurrentie op de arbeidsmarkt wat kan leiden tot goedkopere en betere zorg. Hiertoe moet de numerus fixus voor medische opleidingen worden verhoogd. Om dit mogelijk te maken is het allereerst van belang het aantal opleidingsplaatsen tot specialist omhoog te brengen, daar vele afgestudeerde artsen jaarlijks hiervoor worden geweigerd. Om vervolgens op de lange termijn te kunnen voldoen aan de vraag naar artsen, moet gekeken worden naar de mogelijkheid tot het realiseren van in ieder geval één extra academisch ziekenhuis in Nederland.

Elektronisch Patiëntendossier en Medicatiedossier

Het Elektronisch Patiëntendossier (EPD) is een onwenselijke inbreuk op de privacy omdat er onvoldoende waarborgen bestaan tegen misbruik. De ontwikkeling van het EPD dient daarom onmiddellijk te worden beëindigd. De JOVD pleit wel voor een Elektronisch Medicatiedossier. Hierin staat de medicinale geschiedenis van de patiënt beschreven, zodat het voor zorgverleners eenvoudiger wordt om de juiste medicijnen uit te schrijven en mogelijk levensgevaarlijke fouten door verkeerde medicatie worden voorkomen. Hierbij moeten wel een aantal waarborgen bestaan om de privacy van de patiënt te beschermen, dit kan bijvoorbeeld door de patiënt zelf eigenaar van het dossier te maken en hem op de hoogte te stellen wie wanneer inzage heeft gehad in het dossier. Echter, in geen geval dient de patiënt de mogelijkheid te hebben zelf mutaties te maken in zijn dossier. Daarnaast dient misbruik door zorgverleners zwaar bestraft te worden.

De huisarts dient de supervisie te houden over de voorgeschreven medicatie. Het gebeurt te vaak dat patiënten onnodig medicijnen blijven gebruiken met alle lichamelijke en financiële gevolgen van dien. Door de huisarts kritisch te laten kijken naar de benodigde medicatie, en desnoods een informatie verzoek te laten vragen bij een specialist, kan dit worden voorkomen.

Jeugd en jeugdzorg

De verantwoordelijkheid voor jeugdzorg ligt op dit moment bij de provincies. De JOVD vindt dat de verantwoordelijkheid voor jeugdzorg volledig bij het Rijk moet komen te liggen, en de uitvoering daarvan bij de gemeenten. Zo kan veel beter en effectiever gebruik gemaakt worden van verschillende typen instellingen en behandelcentra en kunnen wachtlijsten beter verdeeld worden over regio's. Het opvoeden van kinderen is een verantwoordelijkheid van ouders. Er zijn echter gevallen waarin die verantwoordelijkheid niet wordt genomen en het kind daaronder te lijden heeft. Het belang van het kind staat voorop, en daarom moet in die gevallen ingegrepen kunnen worden door een gezinsbegeleider. Deze begeleider functioneert als het gezicht van de Nederlandse overheid richting het gezin, en moet voldoende bevoegdheden hebben om zijn taak naar behoren uit te voeren. Het is niet de bedoeling dat diverse hulpinstanties de deur platlopen bij probleemgezinnen. Dat is niet efficiënt en zeker niet wenselijk.

De kinderbijslag wordt afgeschaft. Het krijgen van kinderen is een verantwoordelijkheid van individuen. De ouders moeten voor de kinderen en hun opvoeding zelf de verantwoordelijkheid dragen.

Abortus en euthanasie

Ieder mens is volgens de JOVD eigenaar van het eigen lichaam. Daarnaast is het zelfbeschikkingsrecht over dit lichaam ook van toepassing met betrekking tot de dood en zelfs daarna. Het grondrecht op lichamelijke integriteit behelst volgens de JOVD in beginsel ook dat je het leven van een niet-levensvatbaar foetus desgewenst mag beëindigen. Het is de verantwoordelijkheid van het individu zelf om terughoudend om te gaan met deze dit verstrekking recht. De overheid moet een zeer terughoudende rol hebben bij het voorschrijven van beperkingen voor abortus. Vrouwen moeten een abortus kunnen uitvoeren tot 24 weken na de bevruchting. Hiervan kan worden afgeweken in het geval van zwangerschap van een zeer ernstig gehandicapt kind. In dit geval kan de bevalling vroegtijdig worden opgewekt. Een bedenktijd moet zowel voor abortus provocatus als overtijdbehandeling worden afgeschaft aangezien dit onpraktisch kan zijn en door sommige vrouwen als uiterst ongewenst wordt ervaren. Dit laat onverlet dat de behandelend arts aan kan geven wat de implicaties zijn van een abortus en kan adviseren om een zekere bedenktijd in acht te nemen. Naast de morningafterpil moet ook de abortuspil verstrekt kunnen worden door de huisarts. Deze kent immers zijn patiënten en hun situatie als geen ander.

Het grondrecht op lichamelijke integriteit betekent ook dat een individu het recht heeft om hun leven te beëindigen. Dit moet niet alleen bij lichamelijke ziekten mogelijk zijn, maar ook bij dementie en andere ernstige hersenaandoeningen, door een wilsverklaring die vastgelegd is bij de notaris of een onderzoek naar de wilsbekwaamheid ondanks dementie. De wilsbekwaamheid dient wel zorgvuldig te worden onderzocht. Het is niet aan familie of anderen om de wilsverklaring van een patiënt aan de kant te schuiven.

De procedure voor euthanasie moet worden vereenvoudigd zodat patiënten niet lange tijd hoeven te leuren met een verzoek tot euthanasie. Ook moet het uitvoeren van euthanasie minder risico met zich meebrengen voor de betreffende arts.

Donorregistratie

De JOVD maakt zich ernstig zorgen over het tekort aan donoren. Zij constateert geschokt dat dit vooral ontstaat doordat mensen zich vaak uit desinteresse niet registreren. Hoewel individuele vrijheid een groot goed is, brengt dit soms ook verantwoordelijkheid met zich mee. Een samenleving waarin mensen overlijden wegens nalatigheid van een ander, is een plaats waar men op deze verantwoordelijkheid gewezen moet worden. Daarom is de JOVD voorstander van het verplicht registreren in het donorregister voor een ieder. Een ja-tenzij systeem is echter wel onwenselijk, omdat dit in strijd is met het zelfbeschikkingsrecht.

Drugs

De JOVD legt de verantwoordelijkheid voor het gebruik van verdovende middelen bij de gebruiker zelf. Een geïnformeerd volwassen individu is zelf in staat om te beslissen over het gebruik van schadelijke substanties, of het nu marihuana, alcohol of XTC betreft. Legalisering van drugs zorgt bovendien voor lagere criminaliteit en hogere belastingopbrengsten. Ook kan het gehalte werkzame stoffen in de hand worden gehouden. Daarom is de JOVD in beginsel voorstander van legalisering van zowel soft- als harddrugs. Het in de illegaliteit brengen van drugs zorgt bovendien voor criminalisering van voornamelijk jongeren en is op geen enkele fatsoenlijke wijze te handhaven.

De JOVD constateert wel dat een beperkt aantal drugs zulke grote maatschappelijke kosten met zich meebrengen dat de bovengenoemde baten geenszins opwegen tegen deze kosten. Dit betreft middelen die op korte tot middellange termijn dermate schadelijk zijn voor de zowel de fysieke als mentale gezondheid van de gebruiker, en daarmee schade aanbrengen aan de samenleving, dat legalisering van deze substanties op geen enkele wijze kan worden geëigend. Voorbeelden hiervan zijn heroïne, crack en crystal meth. Deze substanties kan en moet een zichzelf respecterende overheid niet willen legaliseren, ook al zijn de eerdergenoemde problemen met illegalisering onverkort van toepassing.

Overlast van het gebruik van soft- of harddrugs moet vanzelfsprekend hard worden bestreden. Het kopen en verkopen van drugs buiten het reguliere verkoopkanaal wordt tegengegaan. Legalisering en daarmee regulering vinden juist plaats om de uitwassen van illegale drugsverkoop te bestrijden, zoals de verkoop aan minderjarigen, de verpaupering van wijken en de toevoeging van ongevraagde stoffen aan drugs.

Prostitutie

De JOVD heeft de lichamelijke integriteit hoog in het vaandel staan. Derhalve hebben wij geen principiële bezwaren tegen volwassen, weldenkende individuen die ervoor kiezen om zichzelf te prostitueren. De afweging tussen de kosten en baten van bepaalde werkzaamheden kan en moet door mensen zelf worden gemaakt. Er moet echter te allen tijde streng gecontroleerd worden of mensen daadwerkelijk uit vrije wil zichzelf prostitueren.

Natuurlijk sluit de JOVD haar ogen niet voor de problemen die prostitutie met zich meebrengt en de ongunstige situatie waarin vele prostituees zich bevinden. Wij hebben niet de illusie dat het in de illegaliteit brengen van prostitutie deze problemen verhelpt. Integendeel, een goed gereguleerde markt kan veel problemen voorkomen. Het beleid is de afgelopen jaren te lichtvaardig opgenomen, waaronder toezicht en controle hebben moeten lijden. Hierdoor is de illusie gewekt dat de legalisering in Nederland is mislukt. Juist door invoering van strengere regulering en controle zal blijken dat legalisering vele malen effectiever is dan het creëren van een illegale markt.

Het pooierschap dient te worden verboden. Prostituees mogen enkel als zzp'er werken. De strafmaat voor mensenhandelaren, pooiers en loverboys wordt sterk verhoogd. De anonimiteit van slachtoffers moet altijd gewaarborgd zijn. Alle belastinginkomsten uit prostitutie te worden geoormd ten behoeve van voorlichting, preventie en bestrijding van criminaliteit.

Sport

Voldoende sport is van groot belang voor de gezondheid, en kan de kosten voor de gezondheidszorg drukken. Het is daarom van belang dat sport een verplicht onderdeel is van het basisonderwijs en middelbaar onderwijs. Hierdoor worden kinderen op een leuke manier in aanraking gebracht met sport en worden zij gemotiveerd om ook buiten school aan sport te gaan doen. Steun door gemeenten aan zowel amateursport als topsport is mogelijk wanneer dit noodzakelijk is. Sport draagt ook bij aan een sterkere sociale samenhang.

Topsport speelt een belangrijke rol in de samenleving. Het is een grote motivatie en inspiratie voor amateurs om aan sport te (gaan) doen.

Nederland moet zich inspannen om de Olympische Spelen in 2028 naar Nederland te halen. De Olympische Spelen zijn aanleiding om grote projecten aan te pakken, en biedt een grote kans voor Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven om zich wereldwijd op de kaart te zetten. Ook bij andere grote sportevenementen moet Nederland haar lef en ambitie tonen door te proberen om de organisatie hiervan op zich te nemen.

Immigratie en integratie

Een van de grote uitdagingen is het integreren van duizenden allochtone Nederlanders in onze samenleving. Ook Nederland wordt geconfronteerd met de globalisering en alle mogelijkheden die dit met zich meebrengt, maar dat betekent ook dat immigranten in Nederland van deze kansen gebruik willen maken. Nederland heeft nu en in de afgelopen decennia te maken gehad met de problemen die massa immigratie met zich mee kan brengen. Om te voorkomen dat dit erger wordt heeft Nederland behoefte aan een streng maar rechtvaardig immigratie- en inburgeringsbeleid. Ook moet er realistisch gekeken worden naar de integratieproblemen van allochtonen in Nederland. Voor een open samenleving als de Nederlandse moet het onacceptabel zijn dat grote groepen mensen structureel niet hogerop kunnen komen, of het gevoel hebben dat dit niet mogelijk is.

Asiel

De asielprocedure, zoals die tegenwoordig in Nederland geldt, is onmenselijk en inefficiënt. Asielzoekers verblijven vaak jaren in asielzoekers- of detentiecentra, waar ze de uitkomst van hun procedure of uitzetting afwachten zonder mogelijkheden tot werk of scholing. Dit terwijl asielzoekers vaak, maar niet altijd, afkomstig zijn uit gebieden waar zij zijn gevlucht uit angst voor zware vervolging of bedreiging met de dood. Door een heldere en efficiënte procedure moeten asielzoekers sneller weten of zij kunnen blijven in Nederland. Het moet niet meer mogelijk zijn procedure op procedure te stapelen waardoor deze zich jarenlang voortslepen. Asielzoekers mogen slechts één aanvraag tot asiel indienen. De asielprocedure moet gestopt worden wanneer ter kwade trouw onjuiste of onvolledige informatie verstrekt wordt. De Immigratie en Naturalisatiedienst, de IND, moet over voldoende capaciteit beschikken om asielaanvragen zo snel mogelijk af te handelen.

Asielzoekers aan wie politiek asiel wordt verleend zijn welkom in Nederland en dienen zo snel mogelijk dezelfde rechten en plichten te krijgen als elke andere inwoner. Uitgeprocedeerde asielzoekers daarentegen moeten binnen een zo kort mogelijke termijn worden uitgezet, zodat zij niet langer in de illegaliteit kunnen verdwijnen.

Arbeidsimmigratie

De huidige problemen met allochtone minderheden in Nederland zijn voor een groot deel te wijten aan de falende immigratiepolitiek van de afgelopen dertig jaar. De regels zijn in 2000 al flink aangescherpt. Om ervoor te zorgen dat de problemen zich niet alsnog opnieuw aandienen zullen aanvullende maatregelen getroffen moeten worden.

Het beleid omtrent arbeidsimmigratie moet gericht zijn op het binnenhalen van kansrijke migranten en het weren van kansarme. Een puntensysteem kan hiervoor een goed uitgangspunt zijn. Een kandidaat-immigrant kan in dat systeem punten verdienen op basis van onder andere opleiding, werkervaring en talenkennis. Er moet een minimum aantal punten behaald worden om in aanmerking te komen voor een tijdelijke verblijfsvergunning. Immigranten kunnen de eerste drie jaar na hun komst geen aanspraak maken op werkloosheidsuitkeringen.

Huwelijksimmigratie

Huwelijksimmigratie, met name uit niet-westerse landen, is een grote rem op de integratie van minderheden. De wetgeving op dit gebied moet veel strenger worden. De termijn voor het verkrijgen van een zelfstandige verblijfsvergunning voor partners van Nederlanders moet worden verlengd van drie naar zeven jaar. In de tussentijd mogen zij altijd aanspraak maken op de verblijfsvergunning voor arbeidsimmigranten volgens dezelfde eisen. De partner mag de eerste drie jaar geen aanspraak maken op de sociale zekerheid.

Huwelijksmigranten moeten voldoen aan een verzwaarde en verbeterde inburgeringscursus in eigen land, zodat de immigrant een goede kennis heeft van de Nederlandse taal en maatschappij. Verder moet een huwelijksmigrant minimaal 120% van het minimumloon verdienen, om kansarme immigranten te kunnen weren en om te voorkomen dat ze niet terug hoeven te vallen op een uitkering.

Om misbruik van huwelijksimmigratie door zogenaamde huwelijksmakelaars tegen te gaan mag nog maar één aanvraag per persoon worden ingediend.

Inburgering

Een goede inburgering van immigranten en asielzoekers is van groot belang voor hun functioneren in de Nederlandse maatschappij en kansen op de arbeidsmarkt. Kennis van de Nederlandse taal is een basisvoorwaarde. Verder moet de immigrant basiskennis hebben van de Nederlandse samenleving en haar normen en waarden. Dit is onontbeerlijk om te kunnen leven, wonen en werken in Nederland.

Het met goed gevolg afronden van de inburgeringscursus is een harde eis om een verblijfsvergunning te kunnen krijgen voor elke immigrant. Voor immigranten die in eigen land een cursus hebben gevolgd wordt in Nederland een aanvullende cursus aangeboden.

Veel allochtone jongeren beginnen al op de basisschool met een taalachterstand. Peuters moeten, voor zij doorstromen naar het basisonderwijs, taalonderwijs volgen en een minimumniveau behalen voor zij mogen doorstromen. Als de achterstand nog steeds bestaat tijdens de opleiding moet er worden voorzien in extra taalonderwijs na schooltijd. Dit kan eventueel worden verplicht binnen de leerplicht.

Europees perspectief

Het is wenselijk dat er op Europees niveau harde afspraken gemaakt worden over het beleid rondom asiel en immigratie. Er moet worden voorkomen dat immigranten die in Nederland geweerd via andere Europese lidstaten met minder strenge regels alsnog binnen kunnen komen. Veel lidstaten hebben hierbij dezelfde belangen. Het beleid op het gebied van opvang van vluchtelingen en asielzoekers kan makkelijk worden afgestemd.

Er zijn binnen Europa nog steeds grote verschillen in loon. De Europese regelgeving staat toe dat een uitkering gebaseerd is op het loon dat iemand als laatste verdient heeft in enig EU-land. Dit heeft tot gevolg dat arbeiders uit armere landen die daar 10 jaar gewerkt heeft en slechts 1 jaar in Nederland, recht heeft op een uitkering op basis van 11 jaar werk tegen het Nederlands minimumloon. Dat veroorzaakt een wurggreep op de Nederlandse sociale zekerheid. Totdat de lonen in de EU op gelijk niveau staan moet deze regeling aangepast worden.

Internationale samenwerking: oorlog, vrede en voorspoed

Nederland kent een lange traditie van samenwerking op internationaal terrein. Nederland is voorvechter van eerlijke wereldhandel, bescherming van mensenrechten en het voorkomen of beëindigen van conflicten. Hiervoor moet, waar mogelijk, worden samengewerkt met de andere lidstaten van de Europese Unie. Diplomatie blijft hierbij het belangrijkste instrument, maar Nederland moet niet terugschrikken om haar strijdkrachten in te zetten om vrede en veiligheid in de wereld te bevorderen.

De Verenigde Naties

Buiten Europa vindt deze samenwerking plaats binnen de Verenigde Naties, de VN. De VN hebben een belangrijke rol in het beschermen van mensenrechten, het tegengaan en beëindigen van militaire conflicten en het oplossen van problemen die groter zijn dan staten en regio's, zoals het klimaat en de wereldeconomie.

Het hoogste orgaan van de VN, de Veiligheidsraad, mag uit maximaal 15 leden bestaan. Deze leden zijn deels vast benoemd en lid op roterende basis. Het vetorecht moet worden afgeschaft. De permanente leden dienen een beter weerspiegeling te vormen van de huidige internationale verhoudingen. Hierbij zullen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hun zetels moeten opgeven voor één EU-zetel. Daarnaast zouden Brazilië en India plaats moeten nemen als permanent lid. Hierdoor wordt de legitimiteit vergroot, en worden de belangen van meer staten gehoord. Staten die stelselmatig en op grote schaal mensenrechten schenden dienen te worden uitgesloten van deelname aan de Veiligheidsraad.

Nederland moet gezien haar positie als grote economie streven naar een vaste positie in de G20, het overleg van de twintig grootste economieën ter wereld. Voor een handelsland als Nederland is deelname aan dit overleg noodzakelijk en terecht.

Defensie

Veiligheid is een kerntaak van de staat. Om de veiligheid van Nederland te garanderen, is het noodzakelijk dat Nederland te allen tijde beschikt over een operationeel beroepsleger dat op ieder geweldniveau kan opereren. Hiervoor dient voldoende financiële middelen voor worden vrijgemaakt.

Op weg naar een Europees Leger

Een eigen Gemeenschappelijk en Buitenlands beleid vereist een Europese legermacht. Zonder een Europese legermacht is het niet mogelijk een sterk Gemeenschappelijk Buitenlands beleid te voeren aangezien je anders volledig afhankelijk bent van de bereidbaarheid en goodwill van individuele lidstaten. Net als diplomatie, is het leger een middel om buitenlandse politiek te bedrijven. Dit geldt ook voor Europees buitenlands beleid. Het is daarom van belang dat er een onafhankelijk Europese legermacht komt. De Europese legermacht moet niet ten koste gaan van bestaande legermachten van de

lidstaten maar moet juist een combinatie zijn van Europese onderdelen en onderdelen beschikbaar gesteld door de lidstaten.

Militaire missies en uitzendingen

De JOVD vindt dat Nederland haar verantwoordelijkheid in de internationale gemeenschap niet uit de weg moet gaan. Deze verantwoordelijkheden bestaan uit het nastreven van vrede, veiligheid en democratie binnen de internationale gemeenschap. Dit betekent dat Nederland niet huiverig moet zijn om het leger uit te zenden ten behoeve van vredesmissies. Een uitzending naar een bepaald gebied kan een bijdrage leveren aan de veiligheid van Nederland en Europa. Wel dient hierin een duidelijke strategie, taakstelling en passende geweldsinstructies te worden gegeven om een humanitair drama, zoals dat in het verleden in Srebrenica heeft plaatsgevonden, te voorkomen. Ook dient het budget in juiste verhouding te staan ten aanzien van de ambities van de Nederlandse krijgsmacht. Het kan niet zo zijn dat wanneer Nederland deelneemt aan militaire missie, er tegelijkertijd bezuinigd wordt op personeel en materieel. Nederland moet zich ontwikkelen op een brede inzetbaarheid, en zich specialiseren op vlakken waar zij kan excelleren, zoals de commando's, marine en luchtmacht.

Defensie en ontwikkelingshulp

De JOVD ziet veiligheid en stabiliteit als essentieel onderdeel van ontwikkelingshulp. Zonder voldoende stabiliteit kan een land of regio zich onmogelijk ontwikkelen. Vandaar dat er tijdens een gewapend conflict geen ontwikkelingshulp gegeven dient te worden aan een of meerdere partijen. Pas wanneer er een vredesmissie heeft plaatsgevonden of plaats heeft, kan er intensief worden samengewerkt tussen defensie en ontwikkelingshulp. Vandaar dat de JOVD voorstander is om een deel van militaire missies uit het ontwikkelingshulpbudget te betalen.

Ontwikkelingshulp

Ontwikkelingshulp dient voor zowel humanitaire redenen als voor structurele verbeteringen in de derdewereldeconomie. Het blijft zo dat de enige echte vorm van ontwikkelingshulp het volledig vrij maken van de (wereld)handel is. Mensen moeten zichzelf kunnen ontwikkelen en dit is alleen mogelijk wanneer landen stoppen met het verstoren van de vrije markt. Dit dient op Europees niveau te worden gedaan door middel van het afschaffen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, tariefmuren en importheffingen. Nederland moet ook binnen de Wereldhandelsorganisatie haar gewicht laten gelden om de wereldhandel te liberaliseren.

Ook moet er meer aandacht komen voor private initiatieven. Het moet interessant worden voor bedrijven om in ontwikkelingslanden te investeren of zich er te vestigen. Ontwikkelingshulp met een winstoogmerk moet niet meer geschuwd worden maar juist gestimuleerd, omdat dit een echte vorm van duurzame ontwikkeling is. Een voorbeeld is het verstrekken van microkredieten door private bedrijven.

Naast economie is ook educatie en onderwijs van groot belang. Kennis vormt de basis voor een beter bestaan en geeft een individu de mogelijkheden zich te ontplooien en te ontwikkelen. Niet alleen competenties zoals lezen en schrijven zijn van belang, maar er moet ook aandacht worden besteed aan praktische basiskennis om kinderen hun weg in de maatschappij te leren vinden. Dit kan verschillen van agrarische kennis tot sociale hygiëne. Om dit te realiseren dienen alle kinderen op den duur naar school te gaan. De JOVD vindt dan ook dat Nederland zich moet inzetten zijn partnerlanden te stimuleren om gradueel leerplicht in te voeren.

Nederland moet een actieve rol spelen in het ontwikkelen en efficiënt maken van de bureaucratie en de instituties van ontwikkelingslanden. Om landen daadwerkelijk tot ontwikkeling te laten komen zijn een betrouwbare overheid, stabiele (politieke) instituties, beperkte corruptie en een werkend overheidsapparaat noodzakelijk. Door scholing en uitwisseling kan Nederland hieraan bijdragen. Begrotingssteun aan onwenselijke regimes moet ten allen tijde vermeden worden. Hierdoor worden deze regimes in het zadel gehouden en financiert Nederland repressie. Ontwikkelingshulp door geldelijke steun aan NGO's moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is wenselijker dat geldelijke steun naar intergouvernementele organisaties als de VN gaat.

Vluchtelingen

De Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen, onderdeel van de VN, is verantwoordelijk voor het opvangen en beschermen van vluchtelingen die door oorlog of (natuur)rampen op de vlucht zijn geslagen. Deze mensen verdienen alle hulp en aandacht om veiligheid en voedsel te vinden. Opvang moet wel nadrukkelijk plaatsvinden in de regio, zodat terugkeer naar huis eenvoudig kan, en families en gezinnen niet uiteen worden gehaald. De VN moet doortastend optreden om deze mensen veiligheid te bieden en eventuele agressors op afstand te houden. De Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen moet voldoende middelen krijgen van de leden van de VN om haar werk goed te kunnen doen. Dit betekent niet alleen voldoende geld, maar juist ook militairen en burgerpersoneel. De militairen die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de vluchtelingen moeten gemachtigd zijn, om wanneer noodzakelijk, militair in te grijpen om de vluchtelingen te hulp te schieten.

Kunst, cultuur en media

De overheid moet zich zo min mogelijk bemoeien met kunst en cultuur. Wel is het de taak van de overheid om kunst- en cultuurhistorisch erfgoed te beschermen en om bepaalde vormen van kunst te ondersteunen. Uitgangspunt hierbij is altijd het ondersteunen van vraag, niet van aanbod. Bij het verstrekken van subsidies moet er dan ook altijd rekening gehouden worden met het draagvlak onder de bevolking, naast de beoordeling op artistieke waarde.

Traditionele media zoals kranten en tijdschriften staan de laatste jaren steeds meer onder druk van nieuwssites op internet. Het is echter geen taak van de overheid om kranten en tijdschriften te steunen die niet meer op eigen voeten kunnen staan. Zij zullen zelf hun meerwaarde moeten bewijzen.

Cultuursubsidies

Nederland kent het systeem van peer review voor het verstrekken van kunst- en cultuursubsidies. Hierbij is het uitgangspunt dat vakgenoten elkaar controleren. De politiek gaat niet over de afweging of een bepaalde instelling wel of geen subsidie krijgt, maar dit advies wordt door de adviescommissie van een fonds gedaan. Hierbij is het wel van groot belang dat de beoordelaars die in 'een dergelijke commissie zetelen zelf niet afhankelijk zijn van een of meerdere subsidies, zodat zij een onafhankelijk oordeel kunnen vellen. Uitgangspunt moet altijd zijn dat culturele projecten die financieel zelfstandig opereren of een commercieel karakter hebben geen steun kunnen ontvangen. De steun geldt slechts voor vormen van kunst en cultuur waar enige vraag naar is, maar die niet zelfstandig en financieel onafhankelijk zouden kunnen bestaan.

Musea

De overheid heeft een belangrijke taak als het gaat om het borgen van nationaal cultureel erfgoed. Dit erfgoed moet voor iedere Nederlander toegankelijk zijn. Daarom is het wenselijk dat belangrijke musea op dit gebied ondersteund worden om die taak uit te voeren, naast de inkomstenbronnen die zij zelf genereren. In het gratis toegankelijk maken van musea voor jongeren ziet de JOVD niets. Wel moet in het onderwijs aandacht worden besteed aan kunst en cultuur.

Publieke omroep

De Nederlandse publieke omroep is uniek de wereld. De omroepverenigingen zijn grotendeels een overblijfsel uit verzuild Nederland. Iedere zuil kende een omroepvereniging die radioprogramma's en later ook televisieprogramma's voor de eigen achterban maakte. De belangrijkste reden voor het bestaan van een publieke omroep was het garanderen van onafhankelijke berichtgeving en de toegankelijkheid van de media voor iedereen.

Door de jaren heen is ons publieke omroepbestel gegroeid tot een gigantische organisatie met een grote hoeveelheid aan bestuurslagen, die veel overhead en bureaucratie veroorzaakt en besluitvorming moeilijk maakt. Wij zijn voorstander van een fundamentele hervorming van ons publieke omroepbestel.

Door de sterke ontzuiling in Nederland is het niet langer noodzakelijk een veelheid aan omroepverenigingen te hebben. De natuurlijke achterban van omroepen wordt kleiner en de identificatie van burgers met een omroep is veel minder vanzelfsprekend. Tegelijkertijd is het wel van belang de pluriformiteit in het aanbod te bewaren. Het programma-aanbod moet bestaan uit nieuws en opinie, cultuur, educatie en ontspanning. Sport en duur amusement horen niet thuis bij de publieke omroep, maar kunnen worden gebracht door commerciële zenders. Zo ontstaat een compacte en kleinere publieke omroep die zich meer kan richten op haar kerntaken. Pluriformiteit en maatschappelijke relevantie zijn de twee belangrijkste uitgangspunten van die nieuwe publieke omroep. Het bestuur van de publieke omroep wordt door het parlement hooguit op algemene beleidslijnen gecontroleerd; de inhoudelijke afwegingen en keuzes zijn aan het bestuur en de programmamakers.